

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Dolgo polje štev. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Narodna stranka in klerikalna obstrukcija v deželnem zboru.

Izvrševalni odbor narodne stranke je v svoji seji dne 15. t. m. obširno in temeljito razpravljala o položaju v deželnem zboru in sprejel sledeči sklep:

„Po temeljitih pretresanju položaja je prišlo vodstvo Narodne stranke do zaključka, da je v štajerskem deželnem zboru stroga opozicija slovenskih poslancev na stvarni podlagi samoobsebi umevna. Ker so pa z zaključenjem zasedanja štajerskega deželnega zbora za enkrat odpadli opravičeni neposredni vzroki obstrukcije zoper redno delovanje deželnega zbora in ker se v slučaju, ako se po načrtu vlade stranke zedinijo na gotov nevtralnemu delavni program deželnega zbora za prihodnje zasedanje, izključuje možnost, da bi se Slovencem sovražni predlogi sploh obravnavali, je izvrševalni odbor Narodne stranke prepričan, da bi nadaljna obstrukcija zoper delazmožnost štajerskega deželnega zbora bila le v gmatno škodo spodnještajerskega prebivalstva“.

Vzdržimo se za enkrat vsakega komentarja k gornjemu povsem treznemu in upravičenemu sklepu, ker hočemo slišati najprej glasove vseh klerikalnih zvoncev.

Ob dveh grobeh.

Baš za božične praznike nam je nemila smrt iztrgala iz naše srede dva moža, ki sta s svojo neumorno pridnostjo in nesebičnim, požrtvovalnim delom pomenila mnogo za velik del slovenskega prebivalstva na Spodnjem Štajerskem. Oba človekoljuba skozinskoz, demokrata v pravem smislu besede, moža vzor značaja, kremenita, neupogljiva, kakor jih je malo med nami najti, sta padla drug za drugim v hladni grob. Minoli četrtek smo v Žalcu pokopali daleč naokoli znanega in spoštovanega g. dr. Mihaela Bergmana, v petek pa na Vranskem značajnega, kot mravlja pridnega narodnega delavca na izobraževalnem in družabnem polju ter globoko čutečega mladinskega pisatelja, g. Rudolfa Vrablja.

V polni meri sta oba zaslužila, da jima postavimo na tem mestu slovenske politične javnosti dostojen spomenik.

† Dr. Mihael Bergmann.

Iz krogov nešteti pokojnikovih prijateljev smo sprejeli sledeče vrstice:

Vso Savinjsko dolino, posebno pa napredni trg Žalec, je zadel krut udarec. Izgubili smo najplemenitejšega, „celega“ moža, človekoljuba prve vrste. Da je navedena trditve resnična, dokazal je pogreb, katerega se je dne 14. t. m. udeležilo na tisoče ljudi, to so dokazale solze, prelite ne le od sorodnikov, ampak tudi od drugih ljudi, to je pričala žalost in ihtenje, katero je povzročila smrt našega dobrega in ljubeznjivega zdravnika.

Kdo je bil dr. Bergmann, to je pač znano. Ni pa širšemu svetu znano, kakšen je bil. To popisati bodi namen mojim skromnim vrsticam.

Pred vsem se mora reči, da je bil rajni dr. Bergmann človek, kateri ni sodil svojega bližnjega

po suknji, ki jo je nosil, ne po premoženju, katero je kdo imel v žepu, nego edino le po njegovem delovanju v človeški družbi, le po vrlinah njegovega srca; on ni bil le akademično izobražen po duhu, nego tudi po srcu — in to je, kar ga je povzdignilo in razločevalo od drugih, to je, kar je povzročilo blesk in svit njegovega celega značaja, to je, kar ga je napravilo vobče priljubljenega, spoštovanega, nepozabljivega in skoro nadomestljivega. Pri vsi duševni plemenitosti je bil dr. Bergmann bistre glave, usmiljenega srca, pridnih rok, jeklenega, čistega značaja — podvržen nobeni strasti.

Žalibog, da so takšni biseri v človeškem življenju le redke prikazni, da imamo le redkokedaj opazovati in se veseliti tako svetlih in žarečih se zvezd, kateri žarki prisijejo tudi v slavnato kočico navadnega, ubogega zemljana. In sedaj je ni več te lepe, svetle in neomadeževane zvezde — zašla je — zatopila je — za vse čase.

Kot spreten zdravnik je bil dr. Bergmann znan daleč čez meje Savinjske doline; iz sosedne Kranjske in Koroške so prihajali bolniki v Žalec iskat pomoči. Z bolniki je sploh vedel tako lepo ravnati, da si je v prvem hipu pridobil njih zaupanje. Vesten in marljiv, kakor je bil, ni bil nikdar nevoljen, če je moral po noči vstati. Po prihodu zjutrajnega vlaka je bil že na svojem mestu ter opravil svoj posel, da so stranke z drugim vlakom ob 8. uri zopet lahko odhajale.

Vsem ubogim ljudem je bila hiša dr. Bergmannova dobro znana; radi in pogosto so zahajali v njo, ker so se sigurno nadejali, da bodo obdarjeni.

Hmeljarsko društvo in zadružno I. štajerskega skladišča za hmelj je vodil kot načelnik mnogo let spretno in uspešno; razpisanih sej se je udeležil z največjo natančnostjo ter dajal obilokrat sejnim sklepom s svojimi trezno premišljenimi nasveti pravo smer. Sodeloval je pa tudi pri Savinjski posojilnici, pri olepševalnem društvu, pri novoustanovljeni družbi „Elektrarna“ in pri vseh drugih občerkoristnih podjetjih.

Kot iskren ljubitelj narave se je udeleževal v prejšnjih letih rad raznih izletov v našo divno okolico. Pri raznih prilikah — veselih in žalostnih — je poprijel tudi za besedo ter z veliko spretnostjo in le njemu lastno eleganco izrazil svojo misel. Dr. Bergmannova hiša je pa bila vedno ena izmed najgostoljubnejših; obilokrat smo se tam sešli in se veselili.

V narodnem oziru je bil dr. Bergmann skrajno pravičen; svoje nemške narodnosti ni nikdar zatajil, vendar je bil pravičen Slovencem, med katerimi je živel, čutil in delal je z njimi in za nje.

Ker nam je kruta usoda iz naše srede iztrgala našega ljubljence za vse čase, moramo iskati tolažbe na drugi strani; ostala nam je še velenjena njegova obitelj, ljubeznjiva gospa soproga, vrli sin dr. Rihard Bergmann in brat Toni Bergmann; le tem se hočemo pridružiti in vse storiti, da bodemo vedno častili spomin rajnega našega zdravnika.

Bodi mu lahka zemlja domača!

* * *

† Rudolf Vrabl.

Na vranskem pokopališču je minuli petek ob odprtem grobu, ki je za vedno zakril zemeljske ostanke našega prijatelja, spregovoril naslednje

globoko čutene besede njegov prijatelj in tovariš g. Iv. Jakše:

Odprta noč in dan so groba vrata,
al' dneva ne pove nobena prat'ka.

Dragi rojaki!

Vidim pred seboj globoko užaloščeno in potrto mlado vdovo. Slišim jokanje in ihtenje njegovih sorodnikov in prijateljev. Vidim na stotine solznih oči in rosnih lic. V dokaz mi je to, da se zavedate tega trenutka, v dokaz mi je, da ste se vziveli v dejanjski položaj. Poslavljamo se na zadnji poti od moža kristalnočistega in kot granit trdnega značaja, od moža najplemenitejšega in najnesebičnejšega rodoljubja, poslavljamo se od moža, ki je imel edino napako, da ni poznal hinavstva in klečeplaztva.

In baš sedaj, ko se spravlja mati narava k zimskemu spanju in počitku, podal se je zajedno z njo k večnemu počitku in nevzdrannemu spanju moj prijatelj in tovariš, vaš prijatelj, tovariš in znanec: Rudolf Vrabl.

Ne smem in ne morem prikrivati, da sva si bila iskrena prijatelja. Vso dobo, od začetka našinega znanja pa do zadnjega njegovega diha sva si bila udana, odkritosrčna prijatelja brez skrivnosti. Poznal sem jaz njega, poznal je on mene. Delila sva si vesele in žalostne trenutke vsakdanjega življenja. Bil si, Rudolf, moj najboljši prijatelj, kar sem jih imel na svetu. Tvoja individualnost se mi je tako globoko začrtala v mojo dušo, da mi ne zgine iz nje do konca dni mojega življenja.

Moj prijatelj Rudolf ni bil samo moj tovariš, ampak tudi vaš, dragi stanovski tovariši, ki ste ga prišli spremit na poslednjem potu. Bil vam je to tovariš, kakoršnih se danes malo najde v naših vrstah. Treba je bilo njegove smrti, da si bomo šele na jasnem, kaj smo izgubili z njim. Pokojni tovariš Vrabl je užival simpatije in zaupanje vsega učiteljskega vranskega okraja, združenega v „Savinjskem učiteljskem društvu“, kateremu je bil večletni predsednik. Kdo izmed nas se je bolj zanimal za vsak korak, za vsak gibljaj našega stanu in naše organizacije, nego on? Bil je eden tistih, ki je s ponosom povdarjal in naglašal, da je slovenski učitelj. Kako rad je pokojni tovariš prihajal v našo sredino, kako z veseljem vodil društvena zborovanja, na njih predaval in kako prijateljski je občeval z nami, veste, dragi tovariši, najboljše sami. In še v zadnjem času, ko je bil navezan na sobo in svoj dom, ko se torej ni mogel več udeleževati zadnjih naših zborovanj, sem mu moral o priliki obiskov na dolgo in široko poročati vse posameznosti in podrobnosti z društvenih zborovanj. Dragi tovariši! V „Savinjskem učiteljskem društvu“ ti je zasiguran časten in trajen spomin.

Učiteljski zbor vranske šole zgubi z njim ljubeznjivega in odkritega tovariša ter enega najboljših in najdelavnejših slovenskih učiteljev. V naših srcih ti je ohranjen trajen spomin, a izguba tvoja na naši šoli je nenadomestljiva.

Draga mladina! Vedi, da stojiš danes ob grobu moža, ki je bil eden največjih tvojih dobrotnikov na svetu. Vedi, da si spremila danes na zadnji poti moža, ki te je ljubil z vso ljubeznijo svoje globokočuteče in z najfinejšo in najplemenitejšo poezijo pretkane duše. Vedi, da je bil pokojni moj prijatelj Vrabl tisti, ki je vsajal v tvoja mlada srca najlepše nauke ter ti podajal

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE
KREDITNE BANKE V CELJU

sprejema **vloge** na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga brez vsacega odbitka. — **Rentni davek** plačuje banka iz svojega.

4 1/2 %

najpotrebnejših navodil za široko cesto vrnjenega življenja. Kako te je ljubil pokojni tvoj učitelj in vzgojitelj, ti bodi v dokaz, da je še vedno pohajal v šolsko sobo, ko smo že vsi videli, da trka zavratna in zahrbtna bolezen z vso silo s svojo koščeno roko na njegove šibke prsi. Draga mladina! Pokojni moj tovariš je bil v šoli tisti mojster, ki te je znal notipati za najskrajnejše žilice, da ti je privečal na ustne nasmele; znal ti je pa tudi poklicati v oči solze veselja in radosti, kakor solze belesti in žalosti. Rudolf Vrabl je žrtvoval ves prosti čas tebi, mladina, in vse njegovo življenje in delovanje je bilo posvečeno edino tebi. Kot mladinski pisatelj ti je podal krasne proizvode svojega duha, ob katerih se lahko zabavaš, plemenitiš, naslajaš in izobražuješ. Ko bodo njegove kosti trohnele v tem grobu, in ko ne bo o človeku Vrablu ne sluha ne duha, bo še z veseljem in naslodo prebirala vranska mladina njegove duševne proizvode. A ne samo vranska mladina! Njegove mladinske spise bo prebirala večne čase vsa mladina širom slovenske zemlje, in s častjo in ponosom bodo še pozni rodovi se spominjali mladinskega pisatelja Rudolfa Vrabla.

Ljuba mladina! Najlepše se odzoveš spominu pokojnega tvojega učitelja in vzgojitelja, ako se boš ravnala po njegovih zlatih naukih in ako boš nasledovala tiste cilje, za katerimi je stremil na celo svoje življenje. Najkrajnji spomenik mu postaviš s tem, draga mladina, da boš ljubila rodno, domačo grudo in materinski jezik tako, kakor on. On je bil tisti, ki te je učil najlepše in najsvetejše ljubezni do slovenske domovine in materinskega jezika.

Dragi rojaki! Naravno, da smo moža s tako izrazito razvito domovinsko ljubeznijo postavili na čelo vranski Ciril-Metodovi podružnici. Pod njegovim načelništvom se je naša podružnica tako lepo razvijala, da smo jo spravili na ono stopinjo v slovenski narodno-obrambni organizaciji, na katero lahko zremo s častnim ponosom. Ni bilo vselej tega trenutka za mojega prijatelja nego vest, da slovenski narod napreduje, da se širi slovenska zavest, da ljudstvo v obmejnih krajih prodira. Nasprotno pa ni bilo za njega žalostnejšega trenutka nego novica, da nazaduje narodna probuja, da se zatira naš jezik, da se naše meje ožijo in krčijo. Bil je narodni brambovec in delavec z dušo in telesom. Vraska podružnica mu ohrani časten in trajen spomin.

Dragi Rudolf! Ti nisi bil samo moj prijatelj, bil si tudi moj brat, bil je tudi vaš brat in sicer sokolski brat. Živo si se zanimal za naše mlado društvo do zadnjega trenutka. Ohranimo te v pravem sokolskem spominu.

Dragi prijatelj! Zakaj nas nisi pred svojo smrtjo postavil dedičem svojega duševnega premoženja! Zakaj nisi vžil pred svojo smrtjo v naša srca in naše žile olja in balzama one domovinske ljubezni, katero si ti razširjal v šoli in zunaj šole. Zakaj nas nisi postavil dedičem svojega sonornega baritona, s katerim bi lahko širili krasoto naše pesmi po širni slovenski domovini! Zakaj nas nisi postavil dedičem svoje bujne domišljije, s katero bi lahko bogatili našo mladinsko literaturo!

Dragi prijatelj, končana je tvoja pozemeljska pot; preselil si se tja, kamor ne segajo strasti vsakdanjega življenja; šel si tja, kjer vlada sreča, mir in pokoj. Privoščim ti kot tvoj prijatelj iz dna srca ta mir, katerega tvoja rahločutna, hrepeneča in koprneča duša morda ni našla na tem svetu drugje nego v krogu tvojih najdražjih, predvsem v družbi tvoje iskreno ljubljene gospe soproge.

Z Bogom, moj prijatelj Rudolf!
Slava tvojemu spominu!

Kako je z vojsko?

Do 15. t. m. je ostal položaj nespremenjen. Sicer je prišlo glasom turških listov v Carigrad poročilo, da se je dne 11. dec. pri Bumeliani vršila med Turki in Italijani bitka, ki je bila v celi dozrajni vojski najbolj krvava, in da so se Italijani morali umakniti ter so izgubili na stotine mož. Italijanski listi proglašajo to poročilo za izmišljotino. Vkljub temu pa turško ministerstvo uradno razglasa, da so bili Italijani 11. dec. pri Bengaziju tepeni.

Italijani kličejo vedno nove rezerve pod orožje. S svojimi bojnimi ladjami pa križajo ob turški obali.

In vendar je upanje, da se med Turčijo in Italijo v doglednem času sklene mir. Turčija uvideva, da je z izgubo glavnega mesta Tripolitanijske in južno od njega ležeče oaze zgubila vsako možnost, vzdržati svoje gospodarstvo nad to pokrajino. Zato se je že turški veliki vezir v turškem državnem zboru izrazil v tem smislu, da je v kratkem pričakovati mirovni pogovor. Turčija računna pri tem prav trezno na to, da bo dobila od Italije lepo vojno odškodnino, in za Turčijo, ki je globoko blizu propada, je to velikega pomena. Za Italijo seveda sklep miru s Turčijo še ne pomeni konec vojske. Kajti v tem slučaju bi Turčija pač prepustila Tripolitanijsko Italiji, bi odpoklicala iz dežele turško vojaštvo, toda Italijani bodo še mesce in mesce imeli opraviti z domačini Arabci, ki se ne bodo zlepa podvrgli, ampak se bodo bojevali v svojem gorovju s priznanim hra-

drostjo zoper Italijane. Italijo torej čaka še, četudi s Turčijo sklene mir, lep kos dela in veliko žrtev, predno bo prišla do cilja, da bo mogla reči: Tripolitanijska je moja.

Revolucija na Kitajskem.

Dne 13. decembra se poročila iz Pekinga: Kljub premirju, sklenjenem med kitajskimi revolucionarji in vladnimi četami, boji niso prenehali. V okolici Sihkiavčvanga so cesarski baje skoro popolnoma uničili stražo ustaškega voditelja Čangšuna. Iz Tientsina poročajo, da so tamošnji bogati Mandžujci ustanovili družbo, ki šteje že 700 članov in ima namen, pomoriti vse vplivnejše ustaške voditelje. Morilcem obljublajo premije po 20.000 funtov šterlingov. Tudi Vahučaj, ki je bil umorjen, je stal na oni listi; 6000 funtov plačajo onemu, ki umori kakega manj pomembnega voditelja. 2000 funtov je najmanjša nagrada, največja pa 200.000 funtov za onega, ki umori Juanšikaja, ne zahtevajo pa, da bi umoril kdo Juanšikaja že sedaj, marveč hočejo čakati, da bodo Mandžujci imeli v rokah zopet vso moč. Tudi kitajski regent in princ Činy vesta za to družbo. Onih 700 članov družbe se razdeli na 18 provincij.

O nameravani preosnovi državnega življenja na Kitajskem ve poročati ruski list „Novoje Vremja“, da bo vladar ostal še nadalje, torej da Kitajski ne postane ljudovlada. Vendar bo pa imel vladar naslov kralja, in ljudstvo bo poleg njega izvolilo predsednika, ki bo predsedoval obema zbornicama, kateri bota sestavljeni iz zaupnikov združenih kitajskih držav. Kraljevo letno plačo bo določal državni zbor. Izvoljeni predsednik bo voljen na štiri leta in bo imel neomejeno upravno moč. Kralj v državnih zadevah ne bo odločal; imel bo le pravico, imenovati dvorne uradnike. Kralj in predsednik bota uživala v doželi iste časti. Kitajci in Mandžuri bodo imeli enake pravice.

Kdor pošlje ob Novem letu naročnino,

naj na položnico (nad besedo „Položnica“) ali pa na nakaznico na vsak način zapiše besedo „nov“, če naroči list na novo, oziroma „star“, če je že dozdej bil naročnik. Tako se izognemo mnogemu nepotrebnemu delu in sitnostim.

Iz političnega sveta.

Državni zbor. V seji 14. dec. je prešla zbornica v podrobno razpravo o državnem proračunu. — Dr. Korošec je stavil predlog, naj se da 12 milijonov za fond proti depekoraciji (t. j. proti nevarnosti, da bi živinorejci v naši državi pridelovali vedno manj živine). — Soc. demokrat dr. Diamand je na podlagi številki dokazal, da sedajni sistem kontingentiranja izdelovanja žganja pride v dobro le raznim velebogatašem kakor so knez Karl Auersperg, člani cesarske hiše, knez Anton Dreher, Potocki, Bađeni, Goluchowski itd. Prvi dobi od žganjarskega kontingenta 84.000 K, drugi 76.000 K, tretji 124.000 K na leto. Torej v enem letu svoto, ki bi pomenilo celo premoženje za navadnega zemljana. Kmetom se odkaže par tisoč hektolitrov kontingenta, razni baronski in knežji bogataši pa požirajo milijone. — V tej seji je zbornica izvolila tudi delegacije. Iz Štajerske sta izvoljena 2 Nemca, iz Kranjskega Pogačnik (za namestnika dr. Šusteršič), iz Istre Spinčič (za namestnika Mandič).

V seji 16. dec. se je razpravljalo o izboljšanju položaja nastavljenecv pri državnih železnicah. Vlada privoli za zvišanje 21 milijonov kron, dočim predlaga odsek 38 milijonov. Zbornica je sprejela predlog odsekov.

V seji 18. dec. se je nadaljevala razprava o davčnih predlogih.

Državni zbor. Dne 20. t. m. je državni zbor šel na počitnice do spomladi, kot prva točka v takratnem zasedanju pridejo na dnevni red brambne predloge. Kdaj bo zopet sklican, je težko vedeti, ker takoj po božiču bodo začeli zasedati razni deželni zbori.

Štajerski deželni zbor bo na vsak način na 9. januarja 1912 sklican. Pogajanja za delaznost deželnega zbora se še vedno nadaljujejo. Nemški listi izražajo upanje, da bodo pogajanja uspešna.

Delegacije je sklical cesar na 28. dec.

Volitve v hrvaški deželni zbor so se zvršile pod strašnim nasiljem vlade in oblasti. Vlada je na tak način prišla do 21 mandatov (prej 14); hrvaško-srbska koalicija je izgubila 4 mandate in jih ima sedaj 24; pravaši (klerikalci) so dobili 3 in imajo zdaj 27; kmečka stranka 8, srbski radikalci 3, Nemci 1, neodvisni 2.

Med Poljaki in Malorusi v Galiciji so se pogajanja za narodnostni sporazum zopet razbila, ker Poljaki ne bi radi privolili v to, da bi pripadla Malorusom v prihodnjem gališkem deželnem zboru ena tretjina poslancev, vkljub temu, da tvorijo Malorusi 42% prebivalstva Galicije.

Dr. Josip Frank, nekdanj sloveči hrvaški politik, je 28. dec. v Zagrebu umrl.

Angleški kralj Juri je 31. oktobra teden proglašen za indijskega cesarja. Sedež vlade indijskega cesarstva je kralj Juri preložil iz Kalkute v Delhi.

Za predsednika švicarske ljudovlade je izvoljen dozrajni podpredsednik dr. Forrel.

Na Balkanu zopet ni miru. Albanci so nezadovoljni, ker Turčija ne izpolni danih jim obljub. Bolgare v Makedoniji turške oblasti zatirajo kakor prej. Bolgarski državni zbor je ostro pozval bolgarsko vlado, naj stori odločne korake zoper zatiranje Bolgarov v Makedoniji.

Kolera se na Ogrskem zopet zelo širi, zlasti na Zgornjem Ogrskem. Pretečeni teden je zbolelo 14 oseb.

Beležke.

„Izkoriščevanje učiteljstva“. Pod tem naslovom trobi „Straža“ retrour. V potu obraza se trudi zbrisati utis dr. Koroščevega, v besnem sovraštvu do učiteljstva napisanega članka v „Straži“. Pater Korošec, ne umivaj zamorca! Zakaj še bolj kot v „Straži“ si se umazal v „Slov. Gosp.“. Povdarjamo na vse „Stražine“ oslarije kratko in odločno: slovensko učiteljstvo dobro ve, da je narodna stranka od prvega početka sem stala ob njegovi strani v boju za zboljšanje gmotnega položaja, ravno tako dobro pa ve tudi, kdo mu je vedne metal polena pod noge, ve, kdo je ob raznih volitvah agitiral proti kandidatom narodne stranke in proti stranki baš s tem geslom, češ da je narodna stranka za zvišanje učiteljskih plač. Narodna stranka pa je brez ozira na to, da ji je to v masi ljudstva škodovalo, zastopala svoje pravično stališče, zato je smešno, če „Straža“ sedaj pravi, da si mi hočemo učiteljstvo kupiti. Take logike je zmožen samo takšen politični „dummer August“, kakor je dr. Korošec. Pika.

Nemcem se je prodala — kdo? — narodna stranka seveda! To jajce je izlegla mariborska „Straža“ minoli pondeljki poleg onega o kupovanju učiteljstva. Ker se je narodna stranka izlekla proti upravičenosti klerikalne strankarske in ne narodne obstrukcije, zato se je prodala Nemcem. Dr. Korošec, ki je zopet tako bedasto zakikirikal, dobro ve, da se vlada s stranko, ki ima v deželnem zboru onega zastopnika, še ne meni, toda njemu pride vsaka laž prav, da oblati narodno stranko. Bog mu blagoslovi tiste ovčice, ki mu njegove oslarije verjamejo. Človek res ne more drugače, nego da politika take kakovosti imenuje v „Stražinem“ tonu — norca!

V izpopolnitev! Mariborska „Straža“ je 18. tm. prinesla sledečo „senzačno“ vest: „Celje. Razni adjutanti dr. Kukovca že pripovedujejo o dogovoru dr. Kukovca z nemškutarji in Štajercijanci glede eventualnih novih volitev v dež. zbor. Baje ima Narodna stranka že tri mandate v žepu. Torej mešetarjenje se je že začelo, a bo brez uspeha.“ — To poročilo je nepopolno. „Adjutanti“ dr. Kukovca pripovedujejo tudi to, da je sklenjen dogovor med Nemci in narodno stranko že v toliko, da dobijo Nemci slovenski trški mandat, narodna stranka vse nemške mestne mandate, splošno skupino štajercijanci, kmečke okraje narodna stranka, klerikalci pa figo. Ali so vam, gospodje pri „Straži“, te informacije zadostne? Mi samo pravimo: Bog daj norcem pri „Straži“ pamet!

Zvišanje deželnih doklad, ki se bo moralo zgoditi prej ali slej, je pravzaprav tisto strašilo, da se ne upajo izreči niti nemški nacionalci niti slov. klerikalci za premirje v štaj. deželnem zboru. Slov. klerikalci udarjajo v „Slov. Gosp.“ po dr. Kukovcu, kakor da bi bil on tisti, ki je edino zakrivil, da se bodo deželne doklade zvišale! To je seveda le nepošteno politično sleparjenje „zavednih“ in „izobraženih“ klerikalnih volilcev. Deželne doklade se morajo zvišati, če ne po Novem letu, pa po novih volitvah in naši klerikalci bodo pred volilci za to zvišanje soodgovorni, naj se sedaj branijo, kakor se hočejo. Slabega finančnega stanja v deželi je veliko kriva gradnja stiftingstalske bolnišnice; dež. odbornik g. prof. Robič je moral vedeti, kako tam stvari stojijo, zakaj pa ni opozoril na nje svojih somišljenikov!

Seveda! Glasilo klerikalne „inteligence“, mariborska „Straža“, ja časnikarsko padla jako nizko. Tako ima v pondeljki številki nek dopis, v katerem pravi, kako je neki „liberalni general“ v Celju na kolodvoru zahteval vozni listek po nemško. „Stražin“ dopisnik moža sicer ni poznal (kakor izrecno priznava!), pa vkljub temu je napravil iz njega „liberalnega generala“. Česa takega je zmožen samo kak klerikalni „tintenkuli“ dr. Jehartove sorte. Ko so naši listi pripovedovali dejstva o dr. Korošču, dr. Benkoviču in drugih, kako so na železnici, na pošti in pri okr. glavarstvu nemškutarili, takrat ste seveda bili tiho ko polni čucki. Je res naravnost smrtni greh, se ukvarjati s tako politično golaznijo.

„Sloga“, glasilo stranke združenih Slovencev, se daje ne preseli v Celje v Zvezno tiskarno, kakor se je to nekaj časa govorilo. Mi se za stvar doslej nismo brigali in bi tudi danes tega ne omenjali, ako nas ne bi ptujski šnopsarski „Štajerc“ izzval, češ da se mi „Slogine“ konkurence bojimo. Mi povemo samo to: naš urednik in vodilni krogi narodne stranke so se odločno

zavzemali za to, naj bi se „Sloga“ preselila v Celje, ker jim je ležeče na procvitu Zvezne tiskarne v Celju in na drugi strani dobro vedo, da „Sloga“ „Narodnemu Listu“ prav nič ne more škode napraviti. Končno samo še kratak nasvet gospodom pri „Slogi“: Za pravično kritiko naše organizacije s strani „Sloge“ smo vedno dostopni, ne bomo pa dalje trpeli, da bi se ta list s kakimi namigavanji in pavšalnimi sumničenji obregoval ob nas. Če bi se to ponavljalo, bomo tudi mi kopje obrnili, ne nam, ampak gotovo komu drugemu v škodo.

Nerednost pri dostavljanju našega lista. Iz mnogih strani nam pišejo naši cenj. naročniki, da list neredno sprejemajo, dasi ga mi vedno dopošiljamo. Opozorjamo sl. poštne urade, oziroma pismonoše, da si zabeležujemo vse slučaje in bomo, ko bo mera polna, pošte o zaropotali na pristojnem mestu. Naše pritožbe so že bile in še bodo uspešne!

Proda se 7 različnih posestev v okolici Guštanj, Kotlje in Tolsti vrh na Koroškem. Pri treh je gostilna, pri enem tudi trgovina v trgu. Cene od 10.000—44.000 K. Več pove Andrej Oset, posestnik, Tolsti vrh, p. Guštanj (Koroško).

Promocije. Jutri, dne 22. grudnia promovira v Gradcu za doktorja prava gospod Hinko Irgolič, v soboto pa g. Ivan Zorjan za doktorja vsega zdravilstva. Oba sta stari hiši akad. tehn. društva Triglava.

Za doktorja prava je bil dne 13. t. m. na češkem vsučilišču v Pragi proglašen g. Davorin Senjor, avskultant pri okrožni sodnji v Mariboru.

Slovenskim znanstvenikom! Vsučiliški odsek v Pragi pozivlja one slovenske znanstvenike, ki se hočejo habilitirati na češki univerzi, da se v to svrhu javijo tukajšnjemu vsučiliškemu odseku, ki bo dajal v tem oziru vse potrebne informacije. — Vane Radej, t. č. predsednik „Ilirije“, Ivan Jurečko, t. č. predsednik „Adrije“. Nasloviti je: Slovenski vsučiliški odsek v Pragi, Král. Vinohrady Taborska ul. 14. Praha.

Diploma. Naš štajerski rojak g. Slavoj Novak je ravnokar prejel na gospodarski univerzi v Lipskem (Nemčija) diplomu z odliko! Čestitamo!

Promocija. Za doktorja vsega zdravilstva bo v soboto 23. t. m. proglašen na dunajskem vsučilišču g. Jos. Tavčar, član „Slovenije“.

Za narodni sklad je kot odgovor na napade v „Slov. Gosp.“ podaril vrli mladenič Juri Plevnik iz Verač znesek 4 K. Priporoča se, da ga še nadalje napadajo, da bo mogel še večkrat na enak način odgovoriti. Hvala in v posnemanje!

Zakonske načrte za novi odvetniški in notarski red je predložil državni zbornici pravosodni minister. Posebnih sprememb ne prinaša nobeden. V notarskem redu bo važnejša sprememba ta, da bo pripravljala služba za eno leto podaljšana in da bo predpisana tudi enoletna sodna praksa. Namesto notarskega izpita se bo polagal sodniški izpit. Večje spremembe so v disciplinarnih zadevah. V novem odvetniškem redu bo več sprememb, o katerih nam prostor ne pripušča razpravljati. Tudi pri odvetnikih bo namesto odvetniškega apeljan sodniški izpit.

Načrt zakona zoper zakonno pisaštvo, ki se je ponekod razcveto že v pravo obrt, je predložil drž. zbornici pravosodni minister.

Brezplačno se oddajo lanski letniki sledečih časopisov: „Slov. Narod“, „Narodni List“, „Mir“ (letnik 1910 in 1911), „Sloga“ (1910 in 1911), „Slov. Gospodar“, „Gospodarske Novice“, „Korošec“ ter „Slov. Čebelar“. Istotako „Slov. Bračnik“ ter precej „Mohorjevih koledarjev“ itd. Dopise je pošiljati na naslov: „Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju“.

IV. „Narodna zbirka“. Naknadno je došel sledeči prispevek: Čadram (nadučitelj g. Anton Brumen) 8 K in Makole (ga. Amalija Skorjanec) 540 K; kateri znesek se je pa pomotoma od tamkaj vposlal na „C. M. družbo“ v Ljubljano, mesto na naš naslov.) Hrastnik (gdč. Lojzka Roš) 56 K. „Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju“.

IV. „Narodna zbirka“ „Kluba naprednih slovenskih akademikov v Celju“ se je razdelila na našem III. izvanrednem občenem zboru, dne 14. t. m., pod nadzorstvom „Narodnega sveta spodnještajerskega“. Po odbitju stroškov je ostal znesek 158170 K, od katerega se je razdelilo 1580 K. Od te vsote dobi: Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (za obrambni sklad) 400 K, Dijaško podporno društvo v Pragi 100 K, Dijaško podporno društvo na Dunaju 100 K, Dijaško podporno društvo v Gradcu 100 K, Dijaška kuhinja v Celju 100 K, Dijaška kuhinja v Ptujju 75 K, „Klub“ Celje (za nove knjižnice) 100 K, Božičnica na Polzeli 25 K, Božičnica na Muti 20 K, Božičnica v Slov. Bistrici 20 K, „Sokolski dom“ v Hrastniku 25 K, „Sokol“ v Rajhenburgu 25 K, Ljudska knjižnica v Gaberjih 25 K, Ljudska knjižnica v Laškem trgu 25 K, Ljudska knjižnica v Zidanem mostu 25 K, Za slov. šolo v obmejnem kraju 25 K, Ljudskim knjižnicam Bodočnosti 50 K, „Prosveti“ v Mariboru 25 K, „Prosveti“ v Slov. Bistrici 25 K, „Prosveti“ v Konjicah 25 K, „Čitalnica“ v Celju 50 K, „Sokol“ v Ljutomeru 20 K, „Čitalnica“ v Vojniku 35 K, Obrambna stvar (na nar. meji) 10 K, „Narodni Svet“ spodnještajerski 20 K, Savinski podr. Slov. Plan. Društva 20 K, skupaj 1580 K. Ostane toraj še vsota 171 K,

znesek, ki se razdeli na prihodnjem občenem zboru. Omeniti moramo, da so bile vse prošnje, tičeče se „Narodne zbirke“, ugodno rešene. — Še enkrat prosimo nabiralce, ki nam še niso vposlali niti prispevkov niti vrtnih praznih nabiralnih pol, da to čim prej stori, ker bočemo imeti stvar do novega leta v redu! Naknadni prispevki se razdele istotako na prihodnjem občenem zboru po božiču. Za odbor: Franc Hrašovec, t. č. predsednik; Tonček Sahač, t. č. blag.

Par sto novih naročnikov

smo sprejeli že doslej na nabiralnih polah. Iz mnogih krajev jih še nismo dobili vrajenih. Naj se cenj. gg. zaupniki ne obotavljajo, oziroma naj do Novega leta stori vse, kar morejo, da nam dobijo vsak še par novih naročnikov! Na delo! V vsako narodno hišo naš list!

Brežiški okraj.

Kozjanska kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 24. grudnia t. l. ob 10. uri dopoldne poučno zborovanje v šoli v Pečicah nad Podsredo. Predaval bo kmet. potovalni učitelj gosp. Goričan. Pri tej priliki se bo pa tudi sprejemalo nove ude ter se bo pobirala udnina za leto 1912. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Sevnice. Tukajšnji živinozdravnik gosp. Smreker se je peljal dne 12. t. m. v Rajhenburg. Po noči se je vračal z vozom v Sevnico. Zaradi teme je voz zavil na napačno pot ter se prevrnil čez strm klanec. Živinozdravnik je dobil precejšnje poškodbe, a hlapec je obležal z razbito čepinjo mrtev. Prepeljali so ga v rajhenburško mrtvašnico.

Blanca. Neka nemška družba je pričela iskati premog po naši občini. Prvi rov napravijo v Presladolu. V ta namen so pripeljali tjakaj v četrtek 50 centov težak stroj. Naše zaklade dviguje tujec!

Smrt v tujini. Blizu Badgasteina na Solnograškem so našli pod nekimi skalami okostnjak nekega moža, na katerem se je videlo več polomljenih kosti in ubita lobanja. V napol gnili obleki so še našli papirje, ki kažejo, da bi bil to rudar Janez Sajovic, nekje iz brežiškega okraja. Delal je do maja letošnjega leta na Westfalskem.

Sv. Miklavž na Polji. Strašna beda je nastala v naši župniji. Vsem večjim posestnikom že nedostaja žita, kar se še za vedenja starih ljudi ni zgodilo; nimajo klate za živino, večino živine so morali pri najslabši ceni na pol potepsti. Iz sosednih far župniki so hodili v procesijah za dež prosit, naš „milosrčni“ župnik je pa tisti čas ravno največje procesije imel s farani k sodnji, vsako nedeljo nas je s prižnice imel za nevernike, napadal „Nar. List“, češ kdor tega bere, pri tisti hiši ne bo blagoslova. Ko je pa zvedel, da še ubogi kmetje imajo nekaj žrnice v žitnicah, je predzadnje nedelje s prilizjenimi besedami oznanil, da gre drugi dan po zbirci, ni pa pustil samih beračev, misleč, da bi premalo dobili, šel je sam poleg. So še nekateri, ki živijo v srednjem veku, in so globoko segli v skrinje, posebno žene. Nasrkal se je bil tudi rujnega vinca. Ravno ko je hodil po Lastniču, je začelo goreti pri posestniku J. V. Župnik je rekel: „poglejte, ko gori, prav je, Bog ga je kaznoval, ker me je hodil k škofu tožiti“. Koliko je že po svetu pogorelo, ker so otroci zažgali, kakor se je tudi pri tem zgodilo. Ali so tisti vsi hodili župnika tožiti? Sram ga bodi takega govorjenja! Zdaj ljudje godrnjajo, zakaj smo mu dali bernjo! Ja, takrat mu pokažite vrata, ko pride k vam. Saj bernja je že davno pri nas odkupljena. Pozneje se jeziti ne gomaga nič.

Liberalci iz Polja.

Iz Brezle. Posestniška sina Jožef in Mihael Pšeničnik v Župelevcu sta podirala drevje v gozdu. Pri tem se je Jožef tako neprevidno igral s sekuro, da je brata, ki se je pripognil, da bi izdrl svojo sekuro iz debla, udaril z ostrino po glavi in ga težko ranil.

Celjski okraj.

Celje. Hišo Praunseisovih dedičev poleg rotožva, v kateri se nahaja gostilna „Stern“, je kupil g. dr. Ant. Božič, ki ima ravnostam svojo pisarno.

Brivnica v Celju bodo dne 25. tm. celi dan zaprte.

Celje. Umrla je na posledicah operacije gospa Friderika Cilenšek, soproga vpokojenega profesorja g. Cilenška. Pogreb je bil v nedeljo 17. tm. popoldne na okoliško pokopališče. Prijazen spomin blagi gospe, ostalim naše sožalje.

Celje. Tu je umrl najstarejši meščan, Jak. Mastnak, star 80 let.

Iz celjske okolice. Volitev župana se ne bo vršila še letos, ker so se Slovenci zoper volitev v prvem razredu pritožili.

Iz celjske okolice. Občinski odbor je odobril proračun za l. 1912. Po njem znaša skupna potrebščina 111.401 K 39 v, lastni dohodki občine pa le 6802 K 70 v. Nedostatek se bo pokrili s posojilom 60 tisoč kron, 75% občinsko doklado, ki bo vrgla 42.913 K 91 v in 15% davkom od užitnine, ki bo vrgel 1680 K. Potrebščina občine je letos tako visoka, ker bo stala kanalizacija 20 tisoč kron, vpeljava vodovoda 28.380 K, nadalje se bo dalo za stavbo skladišča novoustanovljene požarne brambe 1100 K (drugi obrok), za izvoz fekalij 840 K (lani že 2718 K 58 v), dalje so se zvišale plače uradništvu in stražnikom. Končno bo treba dati drugi obrok za stavbo nove ljudske šole v Gaberju. Tudi postavka za ceste in razsvetljavo v znesku 6116 K je izdatno višja ko druga leta. Ker se občinske doklade v Celjski okolici že 10 let niso zvišale, se je seveda blagajniški nedostatek višal od leta do leta in ga je treba sedaj tudi enkrat pokriti. Tako si je razlagati zvišanje občinskih doklad v Celjski okolici, zaradi katerega so vzdignili nemškutarji sedaj tak hrup, ker bi radi v kalnem ribarili. — Da se jim vsede na lim tudi kak od Slovencev izvoljeni občinski odbornik, ki se šteje med razumnštvo, je čudno in obžalovanja vredno.

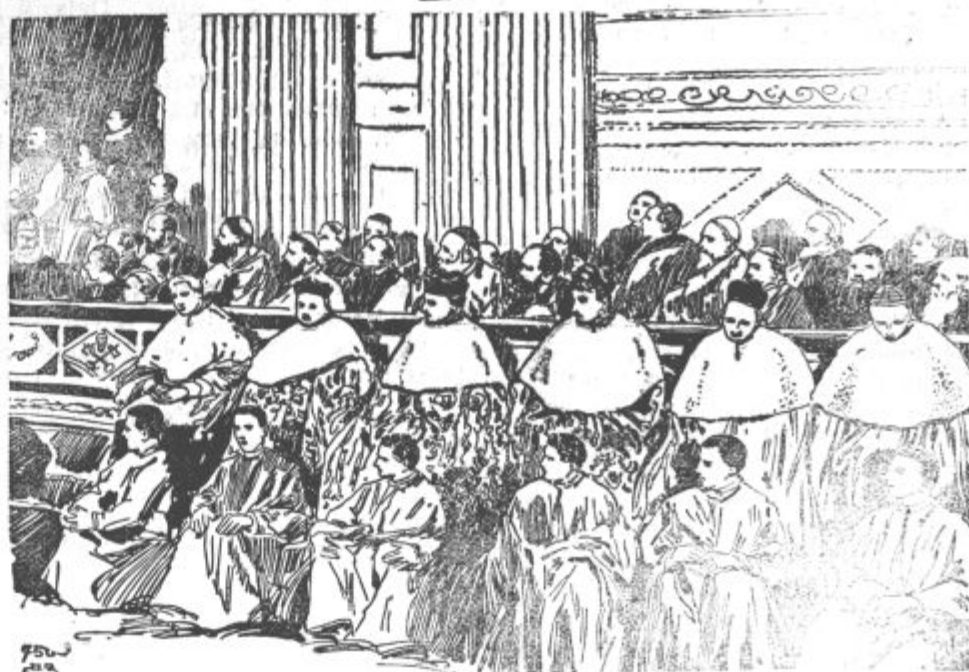
Nova cerkev. Neznani tatovi so vlomili v trgovino gdč. Marije Okrožnik v noči od 14.—15. decembra. Odnegli so ves denar in tudi nekaj blaga. Sumi se, da bo tu opraviti z nevarno tatinsko družbo, ki je izvršila že več vlomov in tatvin v okolici. Upamo, da bodo dolgoprstnežem vendar enkrat prišli na sled.

Iz Celja. „Vahtarica“ piše o visokosti občinskih doklad v okolici. Ne pove pa — nalašč seveda, da se pobirajo v okolici občinske doklade le od posesti in od obrti ter nekaj malega od vžitninskega davka, v mestu pa je cela vrsta občinskih doklad, ki dajo skupaj veliko višjo številko, kakor v okolici. Tudi govoričenje „vahtarico“ o „nemški davčni premoči“ v okolici je prazna bajka. Ako seštejemo v I. razredu vsoto vseh davkov, vidimo, da plačujejo Slovenci okroglo 19 in takozvani Nemci okroglo 16 tisoč kron. Cinkarne in Južne železnice vendar ne smemo prištevati k „nemškim“ davkoplačevalcem! V 2. razredu plačujejo Slovenci dve tretjini, v 3. pa skoro ves davek na podlagi predpisa za občinske volitve. Treba pa je pomisliti, koliko nemških davkoplačevalcev sploh ne plača nobenih občinskih doklad! Poglejmo si nemške volitve I. razreda. Tam ne plačuje Pfeifer nobenih občinskih doklad, Westen Avg. samo od malenkostne vsote 46 K in Westen Adolf samo od 22 K 40 v. Teppeyev davek v vsoti 505 K 78 v je fingiran, ker je kupila letos Simovka posestvo nazaj, ravno tako Suppanov najemniški davek, ker ni v njegovi hiši več najemnika. Svetlov in Lassmannčin davek so sami slovenski groši, isto je pri Jarmerju. Pač pa plačujejo Slovenci kot posestniki in obrtniki vsi občinske doklade — drugače ko Nemci, ki bi radi samo komandirali, plačali pa nič.

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Celju je začela 15. t. m. poslovati na Graški cesti

Novi kardinali v Vatikanu.

Nedavno je papež imenoval 18 novih kardinalov. Naša slika jih kaže pri slovesnem konzistoriju v Vatikanu, kjer jim je papež med običajnimi slavnostmi izročil kardinalske klobuče.

v Kolenčevi hiši. Opozarjamo tozadevno na inserat zavoda v zadnji številki „Nar. Lista“ in na današnji inserat zlasti gg. trgovce in obrtnike po Spod. Štajerskem. Priporočamo najtopleje ta najmočnejši jugoslovanski bančni zavod, ki je znan tudi po svoji kulturnosti.

Na celjski pošti se bo dne 24. in 31. dec. uradovale kakor druge uradne dneve. To pa zaradi velikega prometa o Božiču in Novem letu. — Tudi se bodo letos (kakor lani!) v mestu od 18. do 24. decembra vsi poštni zavoji brez ozira na posamezno težo oddajali v hiše.

Celje. Naši mestni očanci so dovolili v zadnji občinski seji podpore nemškemu šulferajnu in nemški šoli v Hrastniku. Seveda, zato pa plačujemo v Celju vse mogoče doklade, ker imajo za take stvari premalo denarja.

Več doslednosti! Iz krogov slov. trgovcev v Celju smo sprejeli poročilo, da nekateri slov. gostilničarji radi obešajo po svojih gostilnah plakate nemških trgovcev. Brez dvoma je, da bi vsak nemški gostilničar ne le plakate slovenskih trgovcev, ampak tudi prinašalca enostavno ven vrigel. Bodimo v vsakem oziru dosledni!

Iz Celja. Razni nemški listi in pa ptujška cunja „Štajerc“ so napadli slov. poštnega uradnika g. Mirnika, češ da je baje strašno agitiral pri občinskih volitvah za „prvaške kandidate“. Brez ozira na to, da so napadi povsem neupravičeni, pravimo samo to: psovánja raznih polličnih barab krog „vahrarice“ in „Štajerca“ niti oddalec ne dosežajo moža takega značaja, kakor je gosp. Mirnik.

Iz Celja. Sijajna, mnogobrojno obiskana je bila božičnica, ki jo je priredila tukajšnja ženska Ciril-Methodova podružnica minolo nedeljo v Narodnem domu za otroški vrtec in dekliško šolo. Kot pevci, deklamatorji in igralci nastopajoči otroci, posebno iz otroškega vrtca, so gotovo morali vsakogar zadovoljiti. Vsa čast gre v tem oziru šolskim sestram, ki so otroke naučile do take popolnosti. Za prireditvev pa treba pohvaliti vrli odbor ženske CM. podružnice, osobito gospo Diehlovo, ki se je z vso vnemo trudila za najboljši uspeh. Obdarovanih je bilo mnogo revnih deklic. — V nedeljo 24. tm. pa se vrši božičnica za deško slovensko šolo. Priredi jo „Katoliško podporno društvo“ pri Belem volu. — Omenjamo samo še, da so od božičnice v Narodnem domu gg. duhovniki korporativno izostali. Prvotno je bilo namenjeno, da bi se božičnica za obe šoli vršila v Narodnem domu. A „Katoliško podporno društvo“ ni hotelo sodelovati. To je vsekakor čudno postopanje in bi si želeli pojasniti. Brezobzirno je, da se bo zaradi trmoglavosti vikarja Goriškega male otroke v nedeljo še enkrat sililo k nastopu, ki je za njih gotovo naporen. K zbirki, ki jo je napravilo za božičnico „Kat. podp. društvo“, so celjski naprednjaki najmanj toliko žrtvovali, kakor klerikalci, zato si manevre kakega trmaste vikarja odločno prepevoje. Vikar bi si bil lahko v nedeljo brez vsake skrbi za svoje zveličanje pogledal božičnico v Narodnem domu. Šikaniral pa slovenskih staršev in njihovih otrok ne bo.

Namesto vencev na grob pok. g. dr. Bergmannu v Žalcu sta darovala: gosp. Peter Majdič 20 K za uboge šolarje v Žalcu in gospa Geusberger v Velikovcu 10 K za obč. uboge v Žalcu.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali: namesto venca na grob g. dr. Bergmanna v Žalcu gg. Ant. Turnšek iz Nazarj 15 K, Fr. Petrin iz Pobrežja 15 K, gospod in gospa Diehl v Celju 10 K, Ant. Kolenc v Celju 10 K; namesto venca na grob g. R. Vrabla na Vranskem g. notar Jezovšek 10 K. Hvala!

V Loki pri Zid. mostu se vrše od 21. do 23. tm. občinske volitve. Bil se bo hud boj med klerikalci, naprednjaki in socialisti.

Iz Vranskega. Tu je dne 13. tm. po dolgi in mučni bolezni, v 34. letu svoje starosti umrl tukajšnji učitelj g. Rud. Vrabl. Sašica ga je vrgla v prerani grob. Šele pred dvema leti se je bil poročil z sedajno vdovo gospo Zinko Vrabl iz vrlonarodne rodbine župana Schwentnerja. Pokojni je bil nele izboren učitelj, nele globoko čuteč mladinski pisatelj, ampak tudi krmenit in odločen naroden delavec na Vranskem, kakor jih malo najdemo. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega so se udeležili korporativno Sokol, Vranska vila in požarna bramba, dalje šolska mladina in vse prebivalstvo trga Vransko pa tudi velika množica iz okolice. Mrtvaški voz so krasili 4 lepi vencji, eden Savinjskega učiteljskega društva, ki je nosil napis: „Svojemu predsedniku — Savinjsko učiteljsko društvo“, drugi učiteljskega zbora vranske šole z napisom: „Na svidenje — dragi tovariš!“, tretji Ciril-Methodove podružnice z napisom: „Bodi ti lahka zemljica, vrli narodni delavec!“, in četrti Sokola Vranskega z napisom: „Zlati slovenski duši — zadnji pozdrav!“ Ob grobu je spregovoril svojemu prijatelju pretresljivo slovo učitelj g. Jakše. Pokojnik je bil ves čas tudi zvest pristaš narodne stranke, odločen in neupogljiv, ki je ob vsaki priliki pokazal, kaj je, in se ni bal nikogar niti od leve niti od desne. Takih značajev nam daj Bog mnogo! Slava njegovemu spominu, mir njegovi duši, njegovi žaljujoci vdovi pa naše toplo, iskreno sožalje!

Odlikovanje. Nadučitelj gosp. Ivan Kelc v Novi Štifti pri Gornjemgradu je bil pri zadnjem glavnem zborovanju gornjegrajskega učiteljskega

društva radi zaslužnega 25 letnega delovanja na šolskem polju pri Novi Štifti in v navedenem društvu z navdušenostjo izvoljen častnim članom društva.

Gornji Grad. V zadnjem „Slov. Gospodarja“ se hudeje nekdo, da je posojilnica v „Nar. Listu“ odpovedala okraj. zastopu posojilo. Ti revček, ubogi. Pojdi k okrajnemu zastopu in poglej, od katerega dneva je posojilo odpovedano. Kar se tiče odpovedi posojila in razne obrestne mere, za to je imela posojilnica svoje razloge, katerih ne boče po časnikih razpravljala. Ako je dopisnik želi izvedeti, naj se potruži k posojilnici; tam lahko vse natančno izve.

Nova Štifta. Naš novi občinski odbor je imel dne 8. t. m. prvo sejo, na kateri se je obravnavalo tudi o dveh prošnjah za oštarijo. — Župnik je rekel, da sta prošnika liberalca, za to se jima ne sme dovoliti prošnja. In vsi so — prikimali. Vprašamo c. kr. politično oblast, ali sme občina tako postopati s svojimi davkoplačevalci. Župnika pa vprašamo, zakaj svojemu tajniku ne prepove žganjetoča, za katerega nima dovoljenja.

Nova Štifta. Pri nas se neka „katoliška“ ženska jezi na takozvane liberalce, da imenujejo sedajšnje občinske odbornike — kimovce, katere imenuje „Slov. Gospodar“ vzorne može. Župnik Ferme že ve, s kakšnimi ljudmi se lahko vlada. Polovica občinskih odbornikov je namreč analfabetov, polovica pa pravih kimovcev, ki si brez župnikovega dovoljenja še kihnuti ne upajo. Ali so bili poprejšnji može kakor Golob, Rebersak i. dr. sami figovci? Tedaj zdaj je našel župnik še le vzorne može. Ne vzbujaj spečih, da Ti ne bode prekmalu žal!

Zibika. (Zahvala.) Blagi šolski dobrotnik g. Simon Strenkl, učitelj v pokoju in posestnik na Tinskem, vplačal je za zibiške uboge šolarje kot božično darilo 20 K, letos ustanovljeno društvo za varstvo in oskrbo otrok v šmarnskem sodnem okraju pa je v isti namen poslalo raznovrstno obleko. Za te darove se tem potom najiskreneje zahvaljujeta: šolsko vodstvo in krajni šolski svet Zibika, dne 17. decembra 1911. Jos. Parkhart l. r. nadučitelj. Fr. Smole l. r., načelnik in župan.

Iz Luč se nam poroča, da je preiskava proti g. Janezu Stručniku, ki je bil obdolžen zastupljanja psov v okolici, ustavila, ker se je sumničenje izkazalo kot neopravičeno.

Sv. Štefan pri Šmarju. Naša vrla ljudska knjižnica prav lepo napreduje in ima lepe uspehe. To pa nekim klerikalnim petelinom, posebno nekemu Francu, ni prav. Ker v Št. Jurjuob j. ž. nima s svojo politično modro glavo nobene veljave več in se ga že klerikalci izogibljejo, je pa gredoč iz neke govice, pri nekem bolj izobraženem kmetu kakor je on, v Drobinskem, začel udrihati po naših knjigah, katere čitajo pri tistem kmetu dokaj pridno. Pravil jim je, da če bo njih deklica te knjige čitala, da ne bo nič prida dekleta. Revež se je seveda blamiral, ker dotična rodbina je skoz in skoz poštena in pozna tudi dobro vsebino naših knjig. Revež! Kaj misli, če je hotelir v katoliškem domu in če se Žličar imenuje, da bo potem po ptujih hišah lahko čenčal, kar se bo njemu ljubilo? Svetujemo mu, naj le lepo pred svojim političnim bralnim društvom pomena; imajo tam jako umazane knjige, kakoršnih pa v naši knjižnici ne najde. Pridi sem in porini svoj nos med naše knjige, boš videl, če kaj po pohujšanju smrdi. Da imamo samo dobre knjige, pa kaže to, da se jih vsako nedeljo in vsak praznik izposodi od 20 do 30 knjig. Vam pa, dragi odjemalci naših knjig, pa priporočam, da se sami prepričate o vsebini knjig in ne poslušajte obrekovalcev!

Žalec. Podružnica c. kr. kmetijske družbe Štajerske v Žalcu naznanja svojim udom, da priredi svoj tridnevni tečaj za kmetijsko knjigovodstvo dne 3., 4. in 5. januarja 1912 v Arjivasi pri Petrovčah v gostilnični dvorani g. I. Jeschouniga. Tečaj bode vodil deželni potovalni učitelj in posestnik g. Franc Goričan. Začetek tečaja bo dne 3. januarja 1912 točno ob 9. uri popoldne. Nadaljni vspredd učnih ur se bo takrat objavil. Tečaj je brezplačen. Za nakup potrebnih zvezkov plača udeleženc 2—3 K. Sprejmejo se k tečaju v prvi vrsti ndje podružnice, pa tudi nendje, ako bo to dopuščal prostor. Oglasiti se je pri gosp. Steiner, ekonomu v Gorici, pošta Petrovče, vsaj do 26. grdnja t. l. Za odbor: Franc Roblek.

Na Štefanovo v „Sokolski dom“, kjer je preskrbljeno za najboljšo zabavo.

Mariborski okraj.

V Pesnici nad Mariborom je izvoljen za župana vrli Slovencec g. Leopold Supanič.

V Zrkoveth pri Mariboru je izvoljenih 7 slovenskih odbornikov in 5 zmernih nasprotnikov.

Iz Makot. Med veselo zabavo o priliki nekega godovanja se je spomnilo makolsko učiteljstvo tudi svoje narodne dolžnosti in položilo je po možnosti 5 K 40 vin na oltar „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Srčna hvala.

Pomanjkanje obrtnikov v Zgor. Slov. gor. vedno bolj občutimo. Ni jih dobiti niti za drag denar. Domačni se ne posvečajo obrti in tako smo sedaj navezani v tem oziru na Cmurek, Št. Ilj, Maribor. Ni to samo v narodnostnem oziru

velika škoda, ampak tudi v gospodarskem. Namen „Südmärke“ naseljevati v krajih neméurske obrtnike, nam lahko zada neozdravljiv udarec.

Kako se godi kmetu. Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. je zadela posestnico Alojzijo Reisman letos sledeča nesreča pri živini: spomladi ji je padla kobila, vredna 1200 K, po leti svinja (70 K) in pretečeni teden vol (600 kron). Povrh tega ji je toča pobila vinograd. Davki so pa vedno večji.

Št. Lovrenc nad Mariborom. Pri nas se bodo v kratkem vršile občinske volitve. Najbolj razburjen radi njih je učitelj Schatz, ki se zelo boji, da bi slovenska stranka, za katero je tudi on v mladosti gorel in prvi budil takrat zaspane Šentlovrenčane k narodnemu delu, dobila par mandatov v občinski odbor. Dobro bi to gotovo bilo, da bi se ložje kontroliralo delovanje občinskih organov, ki so postali radi tega že slavni, ker jim glavarstvo vsled slovenskih prizivov vse razveljavi, kar oni sklenejo. Da, dragi tržki očetje, če bode delali tako naprej, bode postala naša občina bolj slavna, kot je bil nekdanji Lemberk radi svojih neumnosti. Gospodu Schatzu pa svetujemo, ako želi, da ostanejo njegova dejanja prikrita, naj dela še bolj skrivno, kajti nekateri ljudje imajo dolge tipalnice.

Ruše. Gosp. dr. med. Železnikar v Slovenjgradu se preseli po Novem letu v Ruše. Rajni g. dr. Gorišek je dobil vrednega naslednika. Rušani čakajo novega zdravnika, ki je, dasiravno mlad, že sloveč zdravnik, z odprtimi rokami.

Iz Slov. Bistrice. Tu je kupila tvrdka za kmetijske stroje Ježek posestvo Nemca Lenderja. — V Črešnjevcu, kjer je bila svoj čas občinska uprava taka, da je moralo okrajno glavarstvo vmes poseči, gospodarji sedaj že štiri leta vladni komisar.

Slovenjegraški okraj.

V Vuhredu so ustanavljali predzadnjo nedeljo Südmarkino podružnico, dasi ni razun par železniških uradnikov tamkaj nobenega Nemca. Iz Marnberga je prišel pomagat k temu težkemu porodu sam župan in poslanec Langer z nekaterimi škrici od sodnije. Iz Vuzenice pa seveda Ladinek, Ziegler in učitelj nemške šole. Po časnikih in privatno so vabili na to ustanovitev vse, kar nemško leze in gre. Prišli so, pa so se pošteno opekli. Vuhredčani so prostore zasedli in Südmarkovci si niti blizu niso upali. Usmilil se jih je naposled Vidmoser ter jim odstopil privatne prostore, kjer so hoteli zborovati pri zaklenjenih vratih. Slovinci so to zvedeli ter so hoteli biti priča. Prišli so k Vidmoserju in so s petjem in unestnimi klici kratkočasili privandrane zborovalce v prvem nadstropju. Ko so se prikazali naduti Maberžani, je nastal med zbranim občinstvom vihar ogorčenja. Langer se je naenkrat domislil, da je sicer hud nemški nacionalc, pač pa rojen Čeh. Zato je prosil slovensko za mir. Posrečilo se mu je oditi z nekaterimi privrženci. Ko je pa odšel, je napravil s svojimi pristaši neumnost, zaradi katere bi bila še lahko tekla kri. Vrnil se je med pomirjeno množico z nekaj ljudmi in marnberškim policajem v uniformi in marnberškim orožnitvom, dasi Vuhred ne spada v rajon marnberške žandarmerije. Nekaterim Slovincem se je komaj posrečilo preprečiti dejanske napade, tako ogorčenje je zavladalo nad to nesramno predrznostjo. Po daljšem prerekanju so jo morali odkuriti med živahnimi klici ogorčenja. Drugi zborovalci pa so zgihnili kakor kafra po stranskih potih in stezah, kar je bilo še najbolj umestno. Vuhredčani si bodo dobro zapomnili ljudi, ki hočejo delati med njimi zgago. V njihov ponos in čast bode povedano, da ni bilo niti enega domačina. S škrici in privandraci bodo pa že obračunili. Maberžani so pa skupili, kar so iskali. Greben jim je zrastel previsoko, in drugič si bodo menda premislili, predno bodo napravili zopet kako neumnost take vrste.

Na Remsniku so pri občinskih volitvah dne 14. t. m. v kljub pritisku marnberških protestantov zmagali Slovinci.

V Vuzenici je bila menda minoli teden kolavdacija šulferajske šole, kakor se čuje. V novem poslopju se baje prične pouk s 1. februarjem. Za sedaj pa se bode poučevalo v zasebnih prostorih mizarja Ladjeka. Čudno je, da ni bila občina prav nič obveščena o kolavdaciji. Ali pa jo je morda zastopal Erber iz Muté? Natančneje se ne ve. Le toliko je gotovo, da so tukajšnji posilili Nemci vsi izven sebe, ker morajo ukloniti svoj tilnik pred zakonom.

Ptujski okraj.

Ormoška kmetijska podružnica priredi v Ormožu od 27. — 30. decembra t. l. kmet. knjigovodski tečaj, ki je že zasiguran po 16 oglašeni udeležencih. Tečaj je sploh velike važnosti, posebno za tiste, ki hočejo za svoja poznejša izdelovanja dobiti letne nagrade. Udeleženci se še sprejemajo. Na noge še zanimanci! Odbor.

K poročilu o središkem shodu dostavljamo, da se ni g. Jakob Zadravec pritoževal glede pregledovanja živine, ki se prične iz Medžimurja, ampak da je to (želo opravičeno op. ur.) storil središki tržan in načelnik podružnice štaj. konjevske družbe g. Anton Plepelec, ki je tudi izrazil željo vseh živinorejcev in kupcev z živino, da bi se v Središču nastavil živinozdravnik.

Od Sv. Marjete niže Ptuja. Kaplan Planinc, ki se je — kakor smo to svoj čas poročali — tako nesramno obnašal v šoli nasproti učiteljici in nadučitelju, je bil vsled tožbe slednjega obsojen pred sodnijo v Ptuj na 100 K globe ozir. 4 dni zapora. V resnici je kazen jako mila, ker tako naduto človeče zasluži pravzaprav — palico.

Iz Žetal. Posestnik Juri Potočnik iz Čermožiš, ki so ga fantje iz rogaške fare ranili, je 15. t. m. za ranami umrl. Njegov sin še leži v bolnišnici v Celju. Drugi sin Matevž pa je od žalosti tako hudo zbolel, da bo težko okreval.

Pri Sv. Trojlet v Halozah so pri občinskih volitvah zmagali štajercijanci. V volilni komisiji, ki je zavrгла v II. razredu 7 slovenskih glasov, so bili sami štajercijanci.

Ljutomerski okraj.

Ognjegasci — čuki. „Slov. Gosp.“ izraža pobožno željo, naj bi po Murskem polju, kjer se čuki ne morejo izvaliti, ognjegasci bili obenem nekaka klerikalna čukarska organizacija. Mislimo, da si bodo ognjegasci to presneto premislili.

Cezanjevl. Občinsko tehtnico si je napravila naša občina. Postavil jo je slov. ključavničar g. Ivan Rebek iz Celja.

Kmetijska podružnica v Ljutomeru priredi v nedeljo dne 24. decembra predpoldne ob 8. uri v prostorih Kukovčeve restavracije zborovanje, pri katerem bode imel tajnik c. kr. kmetijske družbe gospod Franc Holz poučno predavanje. Isti dan ob 2. uri popoldne se vrši zborovanje v Jureševih prostorih pri Sv. Križu, pri katerem bode istotako zgoraj imenovani gospod tajnik imel poučno predavanje. K obilni udeležbi vabi podružnično vodstvo.

V Veržeju je dvonadstropna stavba Salezijancev že pod streho. Da bodo imeli povod za beračenje pri Slovenceh, bo v zavodu nekaka „gospodarska šola“.

Iz Zgornje Radgone poročajo „Slov. G. sp.“, da sta se ubiti Edvin Bouvier in usnjarski pomočnik Čmor, kateri je doma na Ogrskem, sprla zaradi nekega — dekleta. Ker vemo, kako in kaj je v takih slučajih, ko gosposki sinovi lazijo za priprostim dekleti, potem je Čmorjev napad umiljivejši, četudi je najhujše obsodbe vreden.

Konjiški okraj.

Iz Konjic. V zaporu okrajnega sodišča se je obesil posestnik Fr. Iršič iz Takačevega. Zapustil je pismo, v katerem dolži različne svoje sosede več zločinov in pravi, da je žrtev nevošljivih ljudi. V zaporu je bil le eno noč, drugo jutro so ga našli obešenega.

Iz konjiške okolice poročajo: Nekateri žejni tatje so hodili večkrat v klet posestnika Jakoba Zabukovška in izpili dobrega letošnjega vinca v vrednosti do 86 K. Ker dobro diši k vinu tudi prigrizek, so v kleti obenem tudi jedli, kakor kažejo ostanki.

Društvene in druge prireditve.

Silvestrov večer v Celju. „Čitalnica“ priredi kot običajno tudi letos Silvestrov večer z zanimivim programom, ki bo prekašal vse dosedanje. Režijo imajo gg. akademiki v rokah.

Silvestrov večer v Sokolskem domu v Gaberjih se priredi kakor lansko leto tudi letos in sicer v dvorani Sokolskega doma z lepim sporedom, kojega bodo naznanila prihodnji teden majhna vabila. Opozorjamo na to prireditev vse okoliške Slovence ter jih že danes prav prisrčno vabimo. — Odbor telov. društva „Celjski Sokol“.

Učiteljsko društvo za laški okraj zboruje v soboto, dne 6. prosinca 1912 ob 10. uri popoldne na Zidanem mostu. To zborovanje bo hkrati glavno in se bo vršilo po običajnem dnevnem redu. Zaradi važnosti posameznih točk naj ne izostane noben član. Fridge vsi, da si stisnemo roke, da se navdušimo za novo delo v dosego boljše bodočnosti. Ne prepuščajte skrbi stanovskega dela le posameznikom! Na veselo snidenje!

Vabilo na veselico s plesom, ki se vrši na Novega leta dan v gostilni g. Ivana Špazarja na Lavi pri Celju. Svira ciganska godba. Vstop prost. Začetek ob 3. uri popoldne. Vljudno so vabljeni vsi sosede, meščani in okoličani. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Preskrbljeno je za dobro pijačo in kuhinjo. Nikomur ne bo žal za denar. Za mnogobrojen obisk se priporoča gostilničar.

V Št. Rupertu na Gomilskem se vrši na Novega leta dan ob 3. uri popoldne v dvorani gostilne Brišnik veselica z veseloigrami: „Čitalnica pri branjevki“ in „Bratjanec“, s petjem in glasbenimi točkami, srečolovom in prosto zabavo.

Iz Polzela. Zadnjič smo poročali, da priredi naša mladina na Štefanovo božično otroško igro „Palčki“ v korist božičnici. Danes pa naznanjamo, da se na Štefanovo prireditev ne vrši. Otroci se obdare na dan nedolžnih otročičev ter uprizorijo tisti dan šolska mladina takoj opoldne igro, ker drugače ne pridejo daljni do mraka domov. — Polzelska mladina se pa priporoča radodarnim rodoljubom za prostovoljne darove, da bo veselje večje.

Bečica ob Savinji. Na „Kraljevo“, t. j. 6. januarja 1912 priredi naša požarna bramba krajšo

šaloigro, združeno s petjem, plesom in prosto zabavo. Opozorjamo na to že danes sosedna društva, da se blagovolijo na to ozirati ter vabimo najsrčneje v naš krog, da se pripravite sami, da se tudi na Rečici da izvrstno zabavati.

Iz Žalca. Že zadnjič naznanjena božičnica prostovoljne požarne brambe na Štefanovo v Žalcu se vrši v dvorani g. Karla Janiča. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 40 vin. Opozorjamo vse udeležence, posebno cenj. goste od zunaj, naj ne zamude začetka, ker sicer vključ veliki dvorani ne bodo mogli dobiti prostora. Godba požarne brambe na Paki bo izpopolnila program večera. Kdor hoče uživati, naj pride!

Št. Pavel pri Preboldu. Naš „Sokol“ priredi 31. decembra 1911 (na Silvestrovo) ob 8. uri zvečer za sklep sokolske plesne šole plesni venček v salonu pri Frančku. Vstopnina 1 K. Vabljeni so vsi Sokoli, mladi in stari, pa tudi vsi prijatelji sokolske misli. Na mnogobrojno svidenje! — Dne 7. januarja 1912 pa ima „Sokol“ v Ježovnikovi gostilni občni zbor in volitev novega sokolskega in odbora za stavbo „Sokolskega Doma“.

Iz Prekope. Prostovoljno gasilno društvo v Prekopi priredi na praznik svetih Treh kraljev predpustno veselico z zelo zanimivim sporedom. Sviralca bode znana godba „Napolitan“. — Slavna bratska društva prosimo, da se ozirajo na to in ta dan ne prirejajo veselice.

„Vranski Sokol“ vrši z velikim veseljem in navdušenjem svoje delo. Vse je pri delu: vaditeljski zbor, izvršujoči člani in ženski odsek. Vaditeljski zbor šteje sedem članov, izvršujočih prihaja redno dvajset k telovadbi, ženski odsek pa je narasel na deset članic. Društvo ima začasno svojo telovadnico v Košeninovem salonu ter si je dozdej nabavilo bradljo in drog. Tudi starejši izmed podpornih članov so začutili veselje in potrebo do telovadbe. Obeta se nam torej vrsta starejših članov. Društvo ima v osebi br. Čobala izbornega in navdušenega vaditelja, kateremu smo za njegov velik trud iz srca hvaležni. — „Sokol“ priredi na Svečnico konstumni venček, na kar opozorjamo društva v okolici, da nam ne delajo nepotrebne konkurence. V postnem času se priredi pa tombola. Tako se je torej začelo na Vranskem živahno življenje. „Sokol“, sedaj najmočnejše društvo na Vranskem, vabi tem potom vse tiste, ki še niso člani društva, da vstopijo v sokolski krog. Kdor Slovan — ta „Sokol“.

Rajhenburški Sokol je priredil dne 5. tm. Miklavžev večer za rodbine svojih članov popornikov in prijateljev ter za svoj vrl naraščaj. Leskovškova dvorana je bila nabito polna povabljenih. Vsi otroci so bili bogato obdarovani iz društvenih sredstev, a dečki, tvoreči naraščaj, so še povrh dobili Sokolske koledarje. V zadnjem „Slov. Gosp.“ nekdo podtika — gotovo iz blagega namena — vso prireditev učiteljstvu ter se hudnje, da ni imel vstopa. Tudi brez pripombe!

Rajhenburški „Sokol“ priredi dne 6. prosinca svoj II. sokolski ples združen s koncertom. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 1 K, za obitelj (3 osebe) 2 K. Ker je čisti dobiček namenjen za stavbeni sklad „Sok. doma“, se predplačila hvaležno sprejemajo. Svira trboveljska godba. Veselica se vrši v vseh prostorih restavracije Unschuld. Obleka: kroj ali kakor kdo hoče.

Kdor ljubi presrčno, neprisiljeno zabavo, se poda 6. prosinca v Rajhenburg.

Jz raznih slovenskih krajev.

Za župana v Ljubljani je bil izvoljen v prvi seji novega obč. sveta dne 18. t. m. g. dr. Tavčar. Izmed 43 oddanih glasov je dobil dr. Tavčar 23 glasov, 12 glasov je dobil klerikalec, 7 Nemeec. Dr. Tavčar je sprejel izvolitev. Zanimivo je, da se stebra klerikalne stranke Kregar in Štefe nista po postavi smela seje udeležiti, ker sta v kazenski preiskavi zaradi goljufije pri volitvah v trgovsko-obrtno zbornico.

Občinske volitve po Kranjskem. V Postojni in Metliki je narodno-napredna stranka prodrla na celi črti. Radovljica je pa padla v klerikalne roke. — V Kamniku je za župana izvoljen bivši naprednjak, sedaj dr. Šušteršičev prijatelj dr. Derežani.

V Lipi nad Vrbo (na Koroškem) so pri občinskih volitvah 11. t. m. zmagali Slovenci v vseh treh razredih.

200.000 kron podpore je dala vlada glasom poročila „Slovenca“ na razpolago za pošestnike na Kranjskem, ki so bili po suši oškodovani.

Zadnji dopisi.

Verače. Klerikalci imajo res malo zmisla o krščanski popolnosti, kar dokazuje dopis „Iz Sel“ v „Laži Gospodarju“, kjer „brezmadežni“ klerikalci nasvetujejo dopisniku „Nar. Lista“, „naj zatre svoj mrčes, ki ga ima brez števila“. Dobro! Kdor je brez greha, naj vrže prvi kamen vame! Vprašam samo tole: V katerih hišah se je poklicalo več

nezakonskih otrok k življenju, v naprednih ali v klerikalnih? Kdo odira z nepostavnimi obrestmi svojega bližnjega? Kdo je bil sodniško primoran za razžalitve odpuščanja prositi? Ali mar ne klerikalci?! Izvrstno Vam služi za vzgled tudi neka brezrepna žival, ki jo posnemate s tem, kar Bog v 6. zapovedi prepoveduje... Služiti nečloveški, živalski strasti, potem pa ljudi, ki stoje visoko nad teboj, izzivati, zdi se mi neprimerna nesramnost, lastna samo brezimnim klerikalcem. Kdor si upa z nami poštenega boja, na dan z imenom! O vi nagusni črvi v ostudni mlaki smrdečega klerikalizma, tudi vaša ura bo kmalu bila, ko se bodele pogrezni v politično ničnost. Selski.

Gostilna
„Sokolski dom“
Gaberje

Podpisana se najpričneje zahvaljuje vsem cenjenim gostom gostilne „Skalna klet“ ter naznanja, da sva prevzela gostilno „Sokolski dom“ v Gaberjih pri Celju. Slav. občinstvu se najtopleje priporoča tudi v novi gostilni za obilen obisk, zagotavljajoč, da bode vedno najina skrb vsakogar najbolje in ceno postreči. Gostilna je samo 5 minut od mesta oddaljena.

S spoštovanjem
Egid in Minka Vihar.

Dopisi.

Gornjegrajski okraj. Klerikalci so čudni ljudje. Ako jim rečeš, to je belo, trdijo, da je črno. Tako je z dolgom okrajnega zastopa v znesku 300.000 K, katero svoto znaša po zadržilu A. Turnška ml. v „Slov. Gospodarju“. V „Nar. Listu“ se je dokazalo, da se je ta dolg napravil največ radi nove okrajne ceste po klerikalnih občinah Ljubno, Luče in Solčava. Gotovo je bilo še nekaj dolga poprej, kar vendar vedo okrajni zastopniki še iz prejšnjih časov. V Slov. Gospodarju št. 52 trdi dopisnik, ki najbrž stanuje v Rečici, da bi se okrajna cesta iz Ljubnega v Luče ter popravilo v Solčavo dala napraviti za proračunjenih 108.000 K. Ako bi se zgradba ceste izročila kakemu podjetniku, bi stala k večjemu 1000 K več. Ta dopisnik še gotovo ni imel nikdar upogleda v take velike stavbe, pri tem pa ne mislimo na stavbo deželne bolnišnice v Gradcu!! „Naprednjaki (!) so hoteli delati cesto v lastni režiji, čeprav so imeli že slabe skušnje“. Ali dopisnik ne ve, da je imel okrajni zastop take žalostne skušnje, ko so znižali en klanec v Homu. Nočemo pogrevati, kako se je takrat delalo. Samo to omenimo, da se je isti klanec tako imenitno v lastni režiji znižal, da je takrat storjene napake moral okrajni odbor po preteku 15 let še lani popravljati. Za zgradbo ceste iz Ljubnega v Luče v lastni režiji je pa bil sklep okrajnega zastopa, za katerega so glasovali tudi klerikalci. Proračun za zgradbo omenjene ceste je bil napravljen po občnem načrtu 5 let poprej, predno je prišlo do zgradbe ceste same. Med tem časom so se plače delavcev že podvojile. Že takrat bi moral proračun znašati okroglo 200.000 K. Dopisnik le naj malo premišljuje, kako so cene gradiva in mezde delavcev v zadnjih letih strahovito naraščale od leta do leta. Če je poštenjak mora temu pritrčiti. Zdaj pa vzamimo slučaj, da je okrajni zastop delal zgradbo omenjene ceste (proti sklepu okrajnega zastopa seve) kakemu podjetniku, n. p. Lindauerju, ki se je za to potegoval. Podjetnik bi po občnem (ali generalnem) načrtu začel delati cesto, samo ne vprašajte kako, v korist okrajja gotovo ne. Manjkali so podrobni načrti za vse posamezne objekte, kakor so mostovi, vodotoki itd. Ti so se napravljali sproti od deželnega stavbnega urada silno vestno, kar je vse stalno pri zgradbi ceste mnogo več, kakor je bilo prvotno proračunjeno. Le na ta način pa je d. bil okraj dobro cesto, katere v bodoče ne bode treba več popravljati z ogromnimi stroški, kakor se je to dogodilo pri popraviljanju ceste iz Luč v Solčavo. Ako bi gradil podjetnik cesto za dogovorjeno svoto, bi gledal na svojo korist. Za vsak objekt, o katerem so delali sproti načrte, bi bilo več delo, katero bi morda še več, če ne toliko nanese. Znano je vendar, da si vsi podjetniki ravno z večdeli hočejo pomagati iz zgube ali pali pa v večji dobiček. Kako neveden je dopisnik o večdelih in o prekoračenju proračuna za zgradbo ceste iz Ljubnega v Luče in popravilo v Solčavo, naj navedemo še to. Pri kolavdaciji že omenjene ceste se je dokazalo, da

Najkoristnejša božična darila

INGERJEVI

Šivalni stroji se dobijo v naših prodajalnih

Celje, Graška c. 33.

je imel okraj Gornji grad 36 000 K dobička, kar bi se moralo drugače plačati podjetniku. To se je dokazalo z meritvijo cestne proge glede izvršenega dela po sedaj veljavnih enotnih cenah. Mislimo, da deželni in državni inženirji o tej stvari nekoliko več razumejo, kakor trgovec o koruzi. Neresnično je tudi, da bi se v Lučah ali Solčavi dobil les za prirance in kole ceneje kakor dragod. Kdor je v teh krajih les kupoval, ve o tem marsikaj povedati. (N. pr. Ko so hoteli Bevški most napraviti provizorično, je zahteval neki kmet v Solčavi za mecesnova drevesa, ki so bila vredna po 10 K, po 50 K. Ali je to dopisniku znano? Priranci in stebri za cestno ograjo so večinoma iz hrastovega lesa. Naj nam dopisnik pove, kje se v Lučah in Solčavi sploh dobi hrastov les, on je dosedaj kupoval samo smreke. Ali niso potem morali te stvari voziti iz Gornjega grada? Cena hrastovega lesa pa je bila predraga. Tako je, g. dopisnik.) Če še omenimo, da se je cesta gradila pod nadzorstvom in sodelovanjem deželnega stavbinskega urada, bode vsak izprevidel, da niso ti preklicani naprednjaki krivi velikega dolga za cesto v znesku 260.000 kron. Namesto, da bi prizadete klerikalne občine hvalile Boga, da so Zadrecki naprednjaki omogočili zgradbo omenjene ceste, je zelo nevhvaležno tem predbacivati dolgove okrajnega zastopa. Poštenost bi morala vladati tudi v politiki, a je pri klerikalnih iščemo zastoj. Zakaj niso naprednjaki glasovali pri skupščini okrajnega zastopa proti zgradbi te ceste in okraj bi ne imel dolga 260.000 K, odšteti bi bilo samo prispevke dežele in države. Zakaj so klerikalci drugi dolg že poprej napravili? To je zadnja beseda o tej zadevi. Ako pa se bodo od klerikalcev vršili napadi na naprednjake, bomo z njimi korenito obračunali pri glavni skupščini okrajnega zastopa.

Razne novosti.

Nesreča pri božičnici. Iz Dunaja se poroča: Pri božičnici, ki jo je priredilo neko dunajsko klerikalno društvo in pri kateri so vprizorili otroci neko igro, so se vnele trem dečkom dolge brade. Nastala je panika, rešilno društvo je dečke težko ranjene prepejalo v bolnišnico.

Umor tašče Na Dunaju je v soboto umorila žena delavca Greinerja v Ottakringu; mater svojega moža, ter nato pobegnila. Policija jo je aretirala. Vzrok je bil ta, da je tašča pri vseh sporih zagovarjala svojega sina. Morilka je znana tatica.

Obsojen duhovnik izobčil župana. Župnik iz Bornova v Italiji je bil obsojen, ker je ob času nalezljivih bolezni dal prinašati v cerkev trupla. Župan je obsodil župnika na enodnevni zapor in 10 lir globe. Nato je duhovnik izobčil župana, ker ga je brez papeževskega dovoljenja poklical pred sodišče.

Kdor slabo prebavlja, mnogo trpi! Iz znanstvenih spisov kralj. medic. univerzitetne klinike v Napolju izvemo, da se po vsakodnevnem zavživanju majhne količine naravne **Franc Jožef-ove grenčice**, ako se vzame na tešče, ne samo zboljša delovanje želodca, ampak se tudi oslabelelost čreves v mnogih slučajih zmanjša v toliki meri, da ni potreba vporabljanja druga zdravilna sredstva. 15

Loterijske številke.

Trst, 16. decembra 1911: 84, 63, 24, 30, 21.
Linc, " " " 59, 10, 40, 52, 8.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Sv. Primož: Mislimo, da je bolje, pustiti stvar pri miru, dokler se ne reši Vaša pritožba pri okr. šol. svetu. Potem nam pa poročajte! — **Sv. Andraž v Slov. gor.** Veliko premalo prostora imamo, da bi Korošec-Brenčičevim klobasarijam posvečali naše predale. Pišite kratke novice, veseli jih bomo in se bomo tudi primerno oddolžili. Zdravo! — **Dobova, Hoče, Mozirje, Št. Peter v Sav. dolini:** Kolikor je primerno za list, pride prihodnjič.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Fr. Stamol, Erkerschwic: Denar sprejeli. Vaša naročnina je plačana do 1. julija 1912.

Klobase

Dobro vino

V gostilni Sokolski dom v Gaberjih se dobijo v petek, soboto in v nedeljo sveže jetrne, krvave in mesene klobase, mrežna pečenka itd.

Sveže pivo

Klobase

Šoštanj. Prvotno nameravano prireditve slovenskega Miklavževega večera z obdarovanjem revnih otrok smo opustili in sklenili prirediti dne 21. t. m. popoldne po 1. uri slovensko božičnico z igrico „Palčki“ v gledališki dvorani pri Rajšterju in obdarovanjem otrok v slov. šoli, sklenili smo prirediti mesto Miklavževega večera: božičnico deloma zaradi tega, ker smo še čakali prispevkov, deloma zaradi tega, ker je prireditve božičnice otroškim srecem mnogo primernejša in zapusti svetlejšje in trajnejše utise v neznanih dušah... S tem pričebujemo prvi izkaz prispevkov za Miklavžev večer oziroma božičnico v Šoštanju: I. Zbirka Šaleška Čitalnice v Šoštanju: dar Ciril in Metodove družbe in Ljubljani: 150 K. Šaleška Čitalnica v Šoštanju. Vstopnina igre „Brat Martin“: K 142/20 in K 93/52. gospa Hudovernikova v Ljubljani zbirka med ljubljanskimi rodoljubi: 90 K. Barou Haebler, Gutenbüchel: 50 K. gdč. Macherjeva, Ljubljana. zbirka med licejkami: 36 K. Savinjska posojilnica v Žalcu: 30 K. Ana Majdič v Celju: 20 K. dr. Šlebinger. Ljubljana. zbirka prijateljev: 14 K; po 10 K: gg. pl. Adamovih Gisela, Bacsuljak, pl. Adamovih Karol, Schloss Klessheim, Elsbacher Aneta. zbirka med rodoljubi v Laškem trgu. Jezovnik, Velenje. Ritter v. Haupt, Strassenegg. dr. Medved, Maribor, veleposestnik Ogrin, Št. Ilj. Vošnjak Miha, Gorica. dr. Verstovšek, Maribor; K 780: gdč. Vranjekova, Št. Ilj; 4 K: gdč. Hrašovčeva, zbirka v Celju; po 6 K: Cimperman, Poizela, notar dr. Barle, Kozje; po 5 K: dr. Bratkovič. Slov. Gradec. Goričar & Leskovšek. Celje, Gorjup, Trst, župnik Lasbacher, Bele Vode, trgovec Mikuš, Rečica na Paki, glavar Poiger, Slov. Gradec, gdč. Serajnikova, zbirka med rodoljubi v Konjicah, dr. Janko Serbec, Celje; 4 K: dr. Turner Anton, Maribor; po 3 K: dr. Hrašovec Juro, Celje, kaplan Kodrič, župnik Lenart, oba Šmartno pri Slov. Gradcu, Vošnjak, Ptuj dr. Vrečko, Celje, Schreiner, Maribor; po 2 K: Bizjak Ant., Šmartno na Paki, župnik Fischer, Mozirje, dr. Hrašovec Š. Celje, dekan Hribernik, Braslovče, notar Jezovšek, Vransko, duh. svetnik Jurčič, Vuzenica, dr. Karba, Kamnik, dr. Kolšek, Laško, Koritnik, gdč. Kožuh za vstopnino, Šoštanj, dr. Lemež, Slov. Bistrica, Oset, Vransko, Pevec, Mozirje, dr. Pipuš, Maribor, dr. Pirnat, Št. Ilj, dr. Podlesnik, Velenje, dr. Pregl, Vuzenica, dr. Rudolf, Konjice, Škrabl, Šmartno na Paki, dr. Jos. Serbec, Celje, dr. Tičar, Kranjska gora, Watt, Celje, dr. Žerjav, Gorica; K 2/40 na odhodnici g. Kocuvan; po 1 K: Ivan Prekoršek, Miloš Stibler, dr. Koderman, vsi v Celju, prof. Jošt, Celje, Rotnik, Družmirje, vstopnina, Stermecki, Celje, penz. župnik Strašek, Slov. Gradec, Vedenik, Št. Pavel pri Preboldu, Vedeničič, Gradec. Čitalnica je torej prejela oz. darovala skupaj: 1058 K 98 v, od te svote se odbijejo stroški pri igri itd. po 177 K 61 v, tako, da znaša prispevek Čitalnice za božičnico 881 K 37 v. — II. zbirka Bralnega društva v Šoštanju: dar Šaleške posojilnice in štedilnice v Velenju: 20 K, po 10 K: gg. župnik Grobelšek, Gomilsko, v spomin svojemu blag. prijatelju dr. J. Vošnjaku. Ljudska posojilnica v Celju: K 874, kaplana Koprivšek in Krošelj, Šoštanj; po 5 K: župnik Cilenšek, Poljčane, župnik Kolar, Št. Ilj; po 3 K: župnik Cizej, Šmartno pri Saleku, konz. svetnik Kavčič, Maribor, župnik Rožman, Zavodnje; po 2 K: župnik Jodl, Št. Andraž, župnik Kolednik, Šmartno na Paki, K 126 konz. svetnik Voh, Maribor, Strgar, Škale, zavitek blaga. Bralno društvo je torej prejelo oz. darovalo skupaj 75 K; če prštejemo k temu znesku darilo Čitalnice v Šoštanju 881 K 37 v, je glasom tega prvega izkaza nabranih doslej 956 K 37 v za slov. božičnico v Šoštanju. Ker moramo obdarovati do 400 otrok in se ima od te svote primeren znesek določiti kot fond za bodočo šolsko kuhinjo v prid zorni deci naši, prosimo prav iskreno, da vsi, ki se našim prošnjam še niso odzvali, prispevajo te dni čeprav s skromnim darom naši božičnici, saj jim bo ta plemeniti čin zvenel v srcih kot najlepši božični pozdrav! (Opomba uredništva.) V zgornjem I. izkazu je izostal stavek: dar prebлага g. notarja Kolška 200 kron.)

Proda se gostilna

v lepi legi tik velike ceste; stanovanje je zidano, z opeko krito, zraven so 3 hlevi za svinje, en hlev za živino, zemlje je okoli 5 joh. Cena je 10.000 K. Plačilo po dogovoru. Obrniti se je na lastnika **Alojza Teržan**, gostilničarja v Vezovji-Kalobji, v Št. Jur ob j. ž. 671 1

Pozor! Pozor!

Prva največja zaloga in delavnica čevljev priporoča svojo veliko množino najfinjših in najmodernejših zimskih čevljev za gospode, gospe in otroke. Dalje pristne lovske čevlje s podplati iz plutovine, gamaše in galoše. Tudi ogromna izbira klobučinskega blaga. 644 1

Štefan Strašek,
Celje, Kovaška ulica šte. 3.

Trgovska zadruga sodnijskega okraja v Laškem trgu

je pri glavnem zborovanju dne 28. maja 1911 enoglasno sklenila, da se vsled splošne draginje in od dne do dne naraščajočih stroškov, od sedaj odjemalcem **ne bodo več delila**

božična, novoletna in velikonočna darila.

Predstojništvo zadruga.

665 1

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bridke izgube mojega nad vse iskreno ljubljenega soproga, g.

Rudolfa Vrabl-a učitelja

izrekam najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za njih tolažilo in spremstvo na poslednjem potu. Posebno se pa zahvaljujem č. gg. duhovnikoma, slavaim društvom: „Vranski Vili“ za spremstvo in nagrobnice, Vranskemu „Sokola“, Savinjskemu učiteljskemu društvu, požarni brambi za korporativno udeležbo na zadnji poti in zlasti pa njegovemu tovarišu in prijatelju g. učitelju Jaksetu za njegov krasen, pretresljiv nagrobni govor. Iskreno se zahvaljujem tem potom zdravniku g. dr. Šork za ves njegov trud, ki ga je imel z druzim rajnikom, kakor tudi njegovi gospej soprogi za tolažilne obiske tekom njegove dolgotrajne bolezni. Zahvaljujem se tudi vsem darovalcem vencev in sploh vsem, ki so spremili ljubega pokojnika na zadnjem potu, zlasti pa njegovemu tovarišu in prijatelju gosp. naduč. Tomaziču, ki se je podal na tako dolgo pot.

Vransko, 18. dec. 1911. Zinka Vrabl.

Velika nova blagajna

se z majhno zamenja oziroma jo tudi proča

Andrej Oset,

posestnik, Tolstivrh p. Guštanj (Koroško). 672 1

Prostovoljna razprodaja

v najbližji okolici mesta Celja, v Savinjski dolini, krasno ležečega posestva „FORSTHOF“ bodisi v celoti ali posamezno, se vrši

23. decembra 1911 ob 9. uri dop.

na licu mesta. Zemlja izvrstna, izven tega dobra izzidana vodna moč. — Natančnejša pojasnila da posestnica 668 1

Ana Lasz v Celju.

Prodám

2 lepi, mladi, polkrvni, srednje teški

670 1

žrebici

izvrstni za vožnjo in plemo. — Žrebici je ogledati vsak dan na dr. Storovem posestvu na Teharjih. **Dr. Anton Božič,** odvetnik v Celju, kot oskrbnik dr. Stora.

**Kdor hoče
dobro poučno čtivo,**

naj si naroči sledeče zvezke „Ljud. knjižnice“:
II. O alkoholizmu. Cena 50 v, po pošti 60 v.
III-IV. Higijena na kmetih. Cena 1 K 20 v,
po pošti 1 K 30 v.
V. Kolera in kako se je moramo čuvati.
Cena 20 v.

Naroči se pri:
Vekoslav Spindler, urednik, Celje.

Martin Kolšek, čevljarški mojster,
Celje, Ring (v novi
posojilnični hiši) priporoča svojo zalogo in delav-
nico za najrazličnejšo obutalo po zmernih cenah.
39 50-45

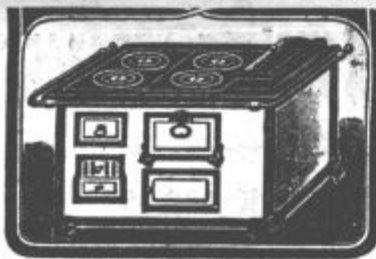
Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo
stroko spadajoča dela
kakor slikanje sob,
cerkev, črkoslikar-
stvo na steklo, les
itd. — Priporoča se
za obilna naročila.
Svoji k svojim!

Viktor Bevc v Celju,
Graška cesta šte. 8. -49

Darujte za Nar. sklad!

Triumf-štedilniki

Triumf-tvornice družba z o. z.
Wels, Zgornje Avstrijsko.

„Ka-a-a-j?!“

Dečki: „Papa je dovolil. Saj je vendar
Jacobijeva antinikotin-svalčična
ovojka.“

Pozor: Pristno le v škatljicah za svalčice
pod imenom **Jacobi.** 243 52-39

**Ljudevit Borovnik
puškar**

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za
lovece in strelce po najnovejših sistemih pod po-
polnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokres-
nike, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno
in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. presku-
ševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani
ceniki zastoj! 61 52 45

**Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavni ar,
vodovodni inštalater (Poljska ul. 14)**

se priporoča za napravo železnih ograd, vrat, oken, stopnic ter
za vsa konstrukcijska dela, štedilnike, vseh vrst vodovode, vod-
njake, kopališča. Izdelujem močne premostne tehtnice (Brücken-
wagen). — Vzajem v popravilo vsakovrstne tehtnice in uteže.

Celje.

Vse po dnevnih cenah.

48 46-47

Celje.

Svoji k svojim!

**Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine,
srebrnine, verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti,
brilanti in drugimi kamni.** 46 50-49

Darila za Božič in Novo leto.

ZALOGA očal, naočnikov, daljnogledov itd.

Naročite cenike! Zastoj! Poštne prosto!

R. Salmič, Celje, Narodni dom

Edino delniško pivovarniško narodno podjetje
Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Svoji k svojim! v Ljubljani Svoji k svojim!

priporoča svoje

izborno marčno, dvojnemarčno, termalno in granatno pivo
v sodčkih in steklenicah.

66

52-47

Pri gnojenju travnikov, deteljišč in žita ne smemo opustiti poleg
gnojenja s Tomasovo žlindro in superfosfatom

gnojenja s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Pojasnila o teh, kakor tudi drugih gnojilih daje **zastopstvo kalijevega
sindikata: Fr. Mulec v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 14.**

Kalijeva gnojila se dobivajo pri tvrdki „**MERKUR**“, **P. Majdič v Celju,**
pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, pri c. kr. kmetijski družbi v Gradcu ter še
pri mnogih drugih trgovcih. 75 46-47

Stanje hranilnih vlog nad 6 milijonov K

Posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši

„Narodni dom“ v Celju.

Rezervni zaklad znaša nad 360.000 K

Hranilne vloge sprejema na hranilne
knjižice ter jih obrestuje po **4 1/2 od sto**
brez odbitka rentnega davka.

Vloge v tekočem računu sprejema
ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto od dne do dne.

Cekovne račune odvarja tvrdkam,
katere lahko poljubno razpolagajo s čeki
o svojem imetju.

Eskomptuje in vnovčuje menice,
kakor tudi nakaznice na vsa mesta.

Posojila daje na osebni in hipotečni kredit
po ugodnih pogojih. 57 49-48

Prva južnoštajerska vinarska zadruga

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastoj in franko

r. z. z o. z.

v Celju

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastoj in franko

Velika zaloga najrazličnejših vin iz vseh delov
Spodnjega Štajerja, letniki 1908, 1909 in 1910,
rudečih in belih po **najnižjih cenah.**

44 50-49

Zajčje kože

kupuje po najvišjih cenah
Maks Stössl, Celje
Graška cesta 23. 664 1

Naprodaj en velik marof ena ledenica

ter vse pripadajoče zemljišče v Soštanju.
Cene ugodne. 667 1
Naslov v našem upravnistvu.

Lepo posestvo

10 minut peš od Celja, z zidanim velikim gospodarskim poslopjem, škednjem, hišo s 3 sobami, kuhinjo, 2 kletmi, 3 vrta za zelenjavo in sadnim drevjem, trsjem in krog 3 orali najboljše obdelane zemlje se s krmo vred poceni proda na **Lavi št. 5.** 651 pri Celju. 2-2

Zahtevajte vzorce! Barhant, flanele, modno blago, opreme

platno, damasi, kanafas itd. same povosti, razpošilja franko izvozna tyrdka
V. J. Havliček in brat v Podčbradeh na Češkem.
Razpošilja tudi franko po povzetju 1 zavoj 40 m raznovrstnih ostankov od poletnega in zimskega perila v dolgoti 1 do 8 metrov samo za 18 K. Ugodna prilika! Izredno cen! 680 16-7

Svoji k svojim! Za naše odre!

Diletanje pozor!

Veliko zalogo **lasulj** lastnega izdelka iz pristnih las po 6 K in višje, za izposojilo od 70 v in višje; raznih lepotic, mastiksa, krep, brade in drugih potrebščin za predstave; nadalje **kite za dame** iz pravih (domačih) las od 5 K višje, kakor sploh vse izdelke iz las izgotavlja v najkrajšem času ter priporoča 625 10-3

Josip Koly brivec in diplomiran lasničar
: v Brežicah ob Savi :
odlikovan z zlato kolajno na Dunaju in v Pragi.
Cene zmerne. :: Postrežba solidna in točna.

Ivan Berna Celje, Gosposka ulica št. 6

priporoča

svojo bogato zalogo obupal za pomladansko, letno in zimsko sezijo. — Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev, lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke itd. vedno v največji izbiri. — Priporoča tudi specialistom prave gorske in lovske čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila,

Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. 46-36

Lepo božično in novoletno darilo za vsakogar!

Razdelimo 3000 parov čevljev! Sklenili smo v svrhu upeljanja naših izvrstnih čevljev iz ševra-usnja, porazdeliti 3000 parov usnja (najmodernejša fazona, trpežni) in stanejo sicer 3 pari K 36.—. V resnici vam torej s temi šolnji damo darilo in sicer pod tem pogojem, da našo tovarno v krogu Vaših znancev priporočate. Jasno vam bo, da vam bomo poslali le dobre in brezpogrešne šolnje, ker vendar računamo vsled Vašega priporočila na nadaljne kupčije in bomo šele od teh imeli korist. Podarujemo pa te šolnje samo do 31. decembra t. l. Zato nujno priporočamo, jih **takoj naročiti**, ker se povpraševanja po naših gratis-šolnjih silno množe in ne moremo na noben način več ko 3000 parov podariti. Naročila se izvršujejo po vrstnem redu; kakor hitro je 3000 parov razdeljenih, bomo to naznanili, ker potem stanejo 3 pari K 36.—. Do tistega časa pa dobite 3 pare šoljev za K 14.—, in boste z njimi gotovo jako zadovoljni. Pošljemo vam, kakor želite, moške ali ženske šolnje iz najboljšega usnja in po številkah ali meri, ki nam jo naznanite. Ako bi ne ugajali, vzamemo šolnje radi nazaj, tako da je vsak riziko popolnoma izključen. — Pošljemo šolnje po povzetju ali proti predplačilu. — Naročila se naj pošiljajo na:

Tovarna za šolnje v Oswiecimu št. 288 (Avstr.)
642 3-2

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica K 8 milijonov.
Centrala v Ljubljani.

Rezervni zakladi K 800.000.—
Podružnice Sp'it, Celovec, Trst,
Sarajevo, Gorica.

Prejema vloge na tekoči račun, proti zelo kulantnemu obrestovanju.
Prejema vloge na vložne knjižice in jih obrestuje sedaj po

4½%

od dneva vloge do dneva dviga. Rentnino plačuje banka sama.

Eskomptira menice, nakaznice in čeke.
Financira industrijska in trgovska podjetja.
Dovoljuje stavbene kredite.
Kupuje in prodaja devize in valute.
Trgovcem, zasebnikom itd. otvarja čekovne račune.
Izdaja kreditna pisma in čeke na vsa tu- in inozemska mesta.
Izvršuje borzna naročila.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev in srečk po najugodnejših pogojih.
Prodaja srečke proti malim mesečnim odplačilom.

Izdaja promese za vsa žrebanja.
Daje predujme na vsakovrstne vrednostne papirje kakor: delnice, rente, srečke itd. po najugodnejših kondicijah.
Daje kavcije in vadije proti posodnini.
Unovčuje kupone in izžrebane vrednostne papirje.
Unovčuje menice na vsa tu- in inozemska mesta.
Prevzema vrednostne papirje v varstvo in oskrbovanje.
Splošna nasvetovanja in informacije se dajejo brezplačno ustmeno ali pismeno.

LISTEK.

Oh, krasna si, narava . . .

Japonska črtica. Prevel Starogorski.

Ne daleč od vrat „stotero kačjih glav“ v mestu Tokio stoji hiša Ozakisa. Ko se vspenja vedro nebo, brez najmanjšega oblaka, sanjavo, kakor v pravljicah, čez mesto Tokio, beži pogled daleč, daleč, tja v daljino, kjer se dvigajo mogočni obrisi Fuji-Nojama, nemirnega Nipponskega duha. In ako se vjezi, zatrepeteta zemlja, zatrepetajo cveti lotosa v ribnikih in iz njegove glave se dvigajo črni oblaki . . .

Pred hišo Ozakisa sedi na svilenem vzglavju Li-san, beli cvet, starega duhovnika edina hčerka. Zakaj Ozaki je moder in ugleden duhovnik, ki se je posvetil službi božji za pokoro nekega greha, da zadobi tako odpuščanje. Ali nebo mu je poslalo kruto pokoro: Li-san, lepa kakor mlado jutro, nežna kakor cvet lotosa, ne gleda zlatih žarkov solnca, ne vidi zelenečih gozdov in cvetočih vrto . . .

Li-san je bila slepa!

Biti slep je huje, kakor smrt!

Li-sane drobni prstki pa delajo neumorno. Iz palčic dela različne podobe, katere oče shranjuje kakor najdragocenejše reči. In ako se Li-san utruji, zatise očke, in se zaziblje v pozabnost, v sen . . . nirvano . . . krog nje pa kipi življenje . . . luč . . .

Li-san pa sanja o krasnem svetu, ki ga pač ne bo videla . . . kjer cveto svilene cvetke . . . sveti tisočero lučk in milijone solučnih žarkov ogréva in poljublja cvetlice . . .

* * *

Danes se je vrnil oče iz Hakodate. Ni se bal dolge poti, ko je zvedel, da stanuje tam velik učenjak, ki je ozdravljaval slepe. Mnogo tisoč zlatnikov mu je obljubil Ozaki, ako podari njegovemu detetu luč oči.

Tujec je prišel in za Li-san so se začeli dnevi mučnih bolečin, da je mislila, da mora umreti.

Tuj zdravnik pa jo tolaži: Ozdraviš in zopet bo vse dobro. In Li-san je bila potrpežljiva.

* * *

Solnce je sijalo čez bregove in doline od Nippona, kot bi hotelo vso deželo potopiti v tekoče zlato. Zdravnik pripelje pred odprta vrata belo rožo, Li-san. Imela je obvezo čez oči in njena koža je bila počasna, negotova. Za njo je šel Ozaki v nepopisni razburjenosti.

Zdravnik sname obvezo dekletu z oči . . .

Li-san pogleda . . . zadobila je luč oči!

To je bilo vse kaj drugega, kakor sen, vse lepše, vse krasnejše . . .

Radostno vzklikne Li-san: „Oh, krasna si, narava . . .“

Nenadoma pa se zruši, kakor cvet pod ostro koso.

Zdravnik se nagne k nji, preplašen . . . Nato vstane — — — Li-san je bila mrtva! —

Ko je Ozaki to začul, je nagnil glavo proti solncu in molil je dolgo . . . Po licu pa so mu lile solze . . .

Ljubezen žene, kakó si velika . . .

Črtica. Prevel Starogorski.

Bolnica se je prebudila iz kratkega, nemirnega spanja. Njene velike, črne oči so preletele plašno po sobi.

Bila je sama. Vnovič sama!

Trudno je stegnila shuššano roko po zvoncu.

Služkinja je vstopila.

„Kje je — sestra?“ je zašepetala bolnica.

„Sestra Ela je odšla pred pol ure“, odvrne služkinja. „Vrne se šele jutri.“

„Potem — je — ne bom več rabila.“

Bolnica je zrla v strop.

Služkinja je čakala molče. Bolelo jo je, videč bolnico tako zapuščeno. Ali sestra ni mogla dalje ostati, morala je drugam, k drugim bolnikom. Bilo je pomanjkanje usmiljenih moči, vse sestre so bile preobložene z delom.

„Ali vam lahko kaj pomagam, gospa“, vpraša služkinja čez nekaj časa boječe, ker je bolnica dihala tako hudo votlo in težko.

„Kje je — moj mož?“

Pretrgane, piskajoče so prihajale te besede iz bolničnih prsi.

Služkinja je povsila oči, kakor bi se sramovala.

„Mislim, da je gospod doli — v prvem nadstropju.“

Oči bolnice so se razširile. Njene roke so zagrabile odejo.

„Pri njej — kakor vedno!“ zastoka.

„Ali naj . . .?“

„Poklič! — Naj pride! Umiram . . .!“

Bolnica se je dvignila. V motni luči svetilke je bil njen obraz blede kakor vošek, podoben že mrliču. Brada je štrlela naprej.

Služkinja je odbežala, kakor bi jo podili, vsa preplašena.

Divje misli so se podile bolnici po glavi. Ali mora istotako umreti zapuščena, kakor je za-

puščeno živela? V očetovi hiši niso razumeli njene mirne, tihe narave. Njena mladost je šla mimo nje brez veselja. In prišel je on — Pavel. Vriskaje mu je planila v naročje. Prišel ji je kakor rešnik, da jo reši iz samotnega življenja. Ljubila ga je z vsem ognjem dekliske duše. In on ji je znal govoriti tako, da je bila uverjena, da jo ljubi tudi on z vso dušo. Ali bil je le denar, njena dota, katero je ljubil. Prepozno je spoznala to. Zanimarjal jo je, goljufal z drugimi. Trpela je neznosno, a vendar ni bila v stanu, iztrgati ljubezen do tega grozovitega moža. Leta so potekla. Stariši so pomrli in vse ogromno premoženje je zapadlo po polovici nji, po polovici pa bratu. Pavel je postal ljubeznivejši. Spoznala je njegov namen in čutila se je globoko užaljeno. Sklenila je lakomneža občutno kaznovati. Opiraje se na besedilo oporoke, je sklenila notarskim potom, da je edino ona lahko razpolagala s tem premoženjem. Ako je bil Pavel dosedaj le grd lakomnik, je postal od sedaj satan. Bil ji je očitno nezvest. V lastni hiši . . . lepa, koketna mlada vdova doli v prvem nadstropju . . . da, Irma Bartel je razumela, privezati ga nase . . . on je bil pri nji — vsak dan . . . vsak prosti čas . . .

„Pavel!“

Umirajoča je kriknila strahoma . . . zaglušeno. Ne, ne, ona ne mara biti sama v tej grozni uri.

„Pavel, Pavel! . . . Odpuščam ti . . . vedno sem ti odpustila . . . pridi . . . usmiljenje!“

Vrata spalnice se odpro. Tako hrepeneče pričakovan je vstopil.

Malomarno je stopil k postelji.

Bil je visoke, vitke postave. Lepe poteze, ki jih je zarisala narava v njegov obraz, je uničila strast.

„Pavel . . . poljubi me!“ zaprosi umirajoča.

On jo gleda. Njegov pogled je zatemnel.

„Umira“, je zamrmral.

Oni, ki stoje pred vrati večnosti, imajo ostrejša čutila.

„Da . . . ona . . . umira“, zavzdihne ona „Zato — poljubi me!“

Človeka, vajenega razkošja, je stresel mraz. Strah pred prihodnostjo je bil.

Vedel je, da je konec veselega življenja.

Ona, ki tu umira, je potisnila mogočen zapah med njega in srečo.

Vest ga je zaskelala, a vest sebičneža.

Prijel je shuššane roke umirajoče in jih krčevito stisnil.

„Oporoka“, zavpije. „Prekliči!“

Umirajoča je vprla svoj stekleni pogled v soproga. Nepopisno srečen nasmeh se ji je zazibal na bledeh ustnicah. Ali glava je zmajala obsodbo: „Ne.“

„Tvoj . . . poljub . . .“

Tok krvi je privrel iz ust umirajoče žene in pobarval belo zglavje s škrlatom.

Soprog pa se ni sklonil k nji, nego je odrinil zledenele roke od sebe.

Mrlič ga ne briga več, le njegova lastna usoda ga je tiščala k tlom.

Vedel je, da ga je razdedinila.

Anka je spoznala svoje izginjajče zdravje in življenje, vedela, da bo treba kmalu umreti.

„Blagim ustanovam vse — tvoji ljubici ničesar!“ je djala večkrat med solzami.

Pavel je obrnil mrliču hrbet. Vstopil v sosedno sobo.

Tam je bila Ankina miza. Ključ je tičal v miznici.

Pavlu je šinila v glavo misel.

Ali ni vedno govorila o lastnoročnem testamentu? Brez notarja in sodnije . . .? Ali ga je imela v miznici . . .? Ni mogoče! In vendar . . .

Pavel je jel iskati po vseh predalih.

Konečno mu je padel iz nekega predala zložen papir, ki je imel napis: „Moja oporoka.“

„Torej vendar!“ se je razveselil in ga odprl. Že prve vrste so ga docela osupnile.

„Moj mož, Pavel Stavinski ve, da ga mislim razdediniti . . .“

Dalje ni bral,

„Razdedinjen!“

Zlobno se je nasmejaj.

„Razdedinjen, da, ako dam to le reč k sodnji! Neumnica, ki ni znala svojih dokumentov spraviti na pravi kraj! V ogenj s tem!“

„Lopov!“

Pavel se je zdrznil. Okrenil se je naglo. Na pragu sobe, med vrati je stal Viktor, Aničin brat.

Nehote je hotel Pavel skriti testament pred svakom.

„Kako prideš sem?“, vpraša osorno.

„Če bi ne bil ti tako zaverovan v tvoje zlodjevo delo, bi me moral opaziti že davno“, odvrne Viktor. „Opazujem te že precej časa.“

Pavel je prebledel in pomislil.

„Toraj je slišal tudi, kaj sem si govoril.“

Nato je siknil med zobmi.

„Vohun!“

Viktor je stopil tik k svaku.

„Daj sem testament“, je velel z zapovedujočim glasom.

„Vzami si ga“, se je nasmejaj zlobno Pavel in skril papir v žep.

Viktor ga je prijel za ramo. Začela sta se ruvati.

Pavel, katerega je nadvladal močnejši svak, je padel tako nesrečno, da je priletel z glavo ob nogo mize in obležal nezavesten.

Ankin brat mu je vzel testament in se ni mogel držati, da bi ga ne pogledal.

A že pri prvih vrstah, ki jih je prebral, se mu je na obrazu pojavilo veliko začudenje.

Mislil je, da je s svojo osebo odvrnil zločin, da reši ubožcem, kar jim je dala sestra, a mesto tega . . .

Trenotek je premišljal, ali bi ne bilo boljše, da vniči ta testament. A takoj je zavrgel to misel. On edini bi imel dobiček. In vendar, ali ima sploh pravico, da uniči delo ljubezni? Sme-li to? Ne in ne!

Viktor se je sklonil nad Pavlom in se trudil, da ga spravi k zavesti. Nezavest je bila le hipna, zato se mu je to hitro posrečilo. Tudi ranjen ni bil.

„Odpusti mi“, de Viktor z mehkim glasom, „kakor ti je odpustila ona.“

„Kje imaš testament“, je zamrmral Pavel z mračnim pogledom.

„Ni ti treba zločina, da postaneš njen dedič“, nadaljuje svak. „Zahvali Boga, da me je poslal še o pravem času, in da sem ti zabranil tvoj čin.“

„Kaj hočeš s temi besedami? Ona me je razdedinila! Saj sem sam bral“, odvrne Pavel.

„Ali nisi bral do konca! Tu, prepričaj se sam!“ Viktor mu je dal testament.

Pavel ga je bral s prva polglasno.

„Moj mož, Pavel, ve, da ga mislim razdediniti —“

Pavel krčevito stisne pesti.

„Dalje“, zaukaže Viktor.

„Ali on ne ve, kaj je ljubezen žene. Moja ljubezen! Ne pozna je — ni je nikdar poznal. Hočem pa mu jo dokazati! Dragi, ljubljeni! Odpuščam ti vse solze, katere si mi povzročil, vso bolelost, ki si mi jo doprinašal. Vse je tvoje, kar je bilo moje! Vzami in bodi srečen! Ker pa vem, da je k tvoji sreči potrebno vse, kar imam, ti zapuščam vse to premoženje s pogojem, da poročiš Irmo Bartel. Vzami jo in spomni se tu in tam nje, ki te je ljubila bolj, kot svoje lastno življenje . . . Anka.“

Globok molk je zavladal v sobi.

Viktor je ginjen zrl na svaka.

Pavlova glava se je povsila. Krčevito so se dvigale prsi. Vstal je počasi in omahujočim korakom šel v sobo k mrliču.

Viktor mu je tiho sledil.

In videl je, kako se je vrgel Pavel pred pred mrliča na kolena.

Viktorja je dušilo. Stopil je k oknu in se zagledal v nebo in mrmral.

„Previdnost, tvoja pota so čudovita!“

Pavel je pa poljubljal blede shuššane roke Ankine.

Njeno velikodušje ga je uklonilo.

Čutil je veliko spremembo. Njegova dobra stran se je uprla z vso silo in premagala zlo stran Pavla.

„Ti, ti, svetnica . . .“ je vzdihnil. „In jaz — sem ti odrekel zadnjo željo?“

Viktor je pristopil.

Oba sta se zagledala v mirni, marmorni obraz Ankin.

„Ljubezen žene, kako si velika — ženska duša, kako si globoka!“ je šepetal brat.

Pavel pa je objel Anko in zaplakal . . .

I. celjska parna in | Celje
kemična pralnica | Gosposka
ulica 20.

se priporoča za točno in ceno snaženje vseh vrst oblačilnega, namiznega in drugega perila ter za kemično čiščenje vsakterih oblek, preprog, zaves, kožuhovine itd. 634 12-3

Naročila od zunaj se točno izvršujejo.

Proda se
enonadstropna hiša
v Celju

na lepem prostoru, v kraju, kjer se mesto sedaj začinja razvijati. V hiši je 5 stanovanj. Naj se oglasijo slovenski kapitalisti, da ostane hiša v slovenskih rokah. Cena je 35.000 kron. Pismena in ustmena nadaljna pojasnila daje upravništvo „Narodnega Lista“ v Celju, Dolgopolje št. 1.

Narodno vprašanje v zgornjih Slovenskih goricah.

Predaval stud. iur. Avg. Reisman na celjski narodno-obrambni enketi dne 2. septembra 1911.

(Konec.)

Iz navedenih dejstev je razvidno, kako tesno smo navezani v gospodarskem oziru na Nemce. Ta dnevni kontakt je moral vplivati in prinesiti za nas usodepolne posledice. Ljudje so prepiti z nemškimi duhom, vsa njih notranost je zasužnjena. Ako jih opazuješ in poslušáš, se ti nehote vrine vprašanje: Ali so to sploh še Slovenci? Njih mišljenje je nemško, naj si bo kmet, viničar ali hlapec. Najbolj tragično pri tem je to, kako se priučijo nemščini. Ko fant dovrši ljudsko šolo, često še prej, poveže culo, pa jo mahne čez Muro služiti za hlapca, deklina za dekle. Gre tako dolgo, da pride v vas, kjer ni nobenega Slovenca. In tu se začne proces. Ko se po letih vrne, je tuj. Često se jim zapleta jezik pri materinščini, domov prinese nemške pesmi, običaje, — mišljenje. In le z največjim strahom moramo pričakovati časov, ko bo prišlo tudi med nemške kmete ono surovo nacionalno gibanje iz Maribora, Cmureka, Radgone. Kakšni se bodo takrat vračali naši fantje in dekleta? — Mnogo jih ostane sploh za vedno tam, zlasti sinovi viničarjev. Tudi ko so že doma, se še vedno vračajo leto za letom med Nemce v času žetve mlati in žet. Premožnejši kmetje pošljejo fanta v šolo v Cmurek, ki je narodno najbolj zagrizen kraj. Dekline pa pošljejo v samostane k Št. Petru in Št. Vidu, kjer jih duševno popolnoma ubijejo. V uri za ročna dela molijo (da bi jim misli kam drugam ne ušle), mesto računanja je običajno krščanski nauk, potem sledi ura za krščanski nauk, pri čitanju pa bero katekizem. To mora biti nekaj strašnega za nežno otroško dušo in zgodilo se je, da je ušla 12-letna deklica in šla v snegu 12 ur daleč domov, kljub temu, da ni znala ceste. Starejše dekline hudo v Gradec in sicer celo hčerke veleposestnikov, kjer služijo zastoni za dekle, samo da se priučijo nemščini. (Odtod tudi priljubljenost naših deklin v Gradcu.) Od vsakega večjega posestnika se gredo tudi kuhat učiti v nemške hotele v Maribor in Gradec. Tu pridejo povrh tega še v stik z onimi znanimi nemškimi surovinami, ki jih tako često tudi moralno ubijejo. Naši grobokopi so tudi takozvane viničarske šole v Lipnici, Radgoni in Ptuj. Obiskujejo jih fantje največjih posestnikov. Nauče se malo, pač pa postanejo hitro surovi renegati. Neobhodno je potrebna tukaj slovenska kmetijska in gospodinj-ska šola.

Nenavadno močno uplivata tudi mesto Maribor in trg Cmurek na okolico. Moramo si priznati, da so ljudje moralno močno pokvarjeni, zlasti kvartanje

en gros je zelo razširjeno; sploh so zelo nagnjeni k zapravljenosti. Tudi duševno so zelo slabo razviti. Učitelji se pritožujejo o nemarnosti in skrajno slabem napredku v šoli; res se dobe ljudje, ki so obiskovali 6 let šolo, pa se še podpisati ne znajo, pri celi maši ne prebero niti ene strani — drugega namrec sploh ne bero. In tako nam je razumljivo, da iz občin, ki štejejo do 3000 duš in 20 veleposestnikov, nikdo ne študira na srednji šoli, medtem ko n. pr. v Savinjski dolini kar mrgoli študentov. V tem oziru greši tudi učiteljstvo, ki je po večini zelo mlačno. In ravno tukaj bi morali imeti najboljše moči. Če hočemo računati na kako sistematično narodno obrambo, bomo pač morali imeti tudi inteligenco, ki bo izšla iz teh ljudi, jih dobro poznala in njih razmere. Danes je narodna zavednost približno takšna. V večji občini se je nastopilo proti nemčurjem, ker so postali že neznosni. Ubili so se sami in v občinski odbor so prišli sami »naši« možje. A kljub temu se uraduje naprej nemško; to se jim zdi nekako samooobsebi umljivo. Vsi odborniki bero od svoje mladosti »Slov. Gospodarja«. Takšne uspehe ima naše klerikalno časopisje.

A kljub vsemu temu imata »Südmarka« in »Schulverein« zelo težko stališče: naši ljudje silno ljubijo grudo in sovražijo tujce. Če že kdo proda zemljo, jo zelo nerad proda tujcu: »Le Bismarkarjev ne noter pustiti!«, sem slišal reči preprostega viničarja. (O Bismarku zlasti v Cmureku mnogo slišijo.) In tako deluje ta nemška kolonizacija kljub ogromnim izdatkom z zelo majhnim uspehom. Te priseljence smatrajo za tujce in povrh tega so tudi protestanti, naši ljudje so pa cerkveno močno zasužnjeni. Tako se n. pr. pri Št. Ilju bije le verski boj in že davno ne narodni. Ko bi ne bila katoliška vera v nevarnosti, bi ne stal »Slovenski dom«, ki je sedaj klerikalna fabrika za zgornje Slov. gorice in to ne baš v korist slov. stvari.

Nemčurstvo v Slov. goricah pojema. In ko bi duhovščina ne imela narodnosti v zakupu, bi nemčurstva tudi ne bilo. Nemčurji so običajno veliki sovražniki cerkve. V neki občini so pred kratkim umrli 3 večji kmetje, ki se, dokler so bili pri zavesti niso hoteli dati izpovedati, kljub velikanskemu pritisku s strani žen in duhovščine.

Izseljevanja v Ameriko v Slov. goricah ni. Pač pa jih gre vsako leto ogromna množica v tovarne in rudokope na Gornje Štajersko. To je tudi eno najžalostnejših poglavij v razvoju tukajšnjega ljudstva. Mnogo jih ostane z ženo in otroci v tulin, večina pa se vrača izmzgana in osirotela domov. Nikdar še nisem slišal, da bi se kdo vrnil z denarjem. Vsled tega občutijo naši kmetje silno pomanjkanje delavcev.

V veliki meri pa se vrši tu priseljevanje in sicer s slov. strani; najbolj iz spodnjih krajev, kjer

ni vinogradov. Ti ljudje so zelo čili in marljivi in tu dobro prosperajo, ker prinesejo tudi denar seboj. Je to čisto naraven proces, ki se pa vrši stalno, da, skoro sistematično in sicer v taki meri, da so pokupili v nekaterih občinah v mariborski okolici polovico posestev ter izpodrinili nemčurje in meščane. V narodnostnem oziru je to za nas ravno zato velikanskega pomena, ker so »Südmarkini« priseljenci leni ljudje. Ne dela pa se za te kraje kljub vsem tem ugodnostim s slov. strani ničesar; sploh jih malokdo pozna. Ljudstvo je bilo od nekdaj samo sebi prepuščeno in tako tudi globoko zagazilo. Kljub temu, da je zemlja od narave tako bogato obdarjena, propadajo posestva dan za dnem; polovice pridelkov vsled slabih prometnih razmer sploh ne spravijo na trg. Cest ni, le po zimi in po leti v suši se more voziti. Najbolj propadajo veleposestva; v neki občini jih je razpadlo zadnjih 5 let 10. Razkosavajo jih Nemci, ki delajo pri tem tisočake dobička.

Kljub temu, da se živinoreja tako krasno razvija, (veleposestniki imajo večinoma 8 do 10 krav) ni ne ene mlekarne v celih zgornjih Slov. goricah. V zadnjem času se je ustanovilo nekaj posojilnic, ki pa so prišle seve mnogo prepozno. Da imajo pri teh razmerah »Schulvereine« šole ponekod otroče lahko nalogo, je razumljivo. Šola na Sladki gori ob Muri n. pr. je ponemčila v enem desetletju mlajšo generacijo. Uspevale bodo lahko povsod, ker potem ljudem ne bo treba dajati otrok na Gornje Štajersko.

Se huiše kot »Südmarka« in »Schulverein« germanizira našo mejo graški škof Schuster. Dosledno predstavlja slov. duhovnike na Gornje Štajersko. V krajih, kjer so bili vedno slov. duhovniki, so danes le nemški: Apače, Radgona itd. Pri Sv. Duhu je rekel pri zadnji birmi tamkajšnjemu osivelemu župniku: »Ich hoffe, dass mir bei der nächsten Firmung die Kinder schon deutsch antworten werden!« Čisto krščansko. — Velik udarec nas je zadel zopet s smrtjo župnika Lopiča (bil je dober Slovenec), ker njegov naslednik je zopet Nемеc in iz cmureške cerkve bodo izginile slovenske pridige. To pomeni mnogo, če pomislimo, da je v Cmureku vsa služinčad slovenska (tudi stari Cmurečani še znajo vsi slovenski, mnogo rodbin je mešanih) in da zahaja z desnega brega Mure semkaj mnogo Slovencev k maši. In ravno na Cmurek bomo morali najbolj paziti, ker postaja vedno bolj gospodarsko težišče zgornjih Slov. gor.

S tem bi končal. Slika ni popolna, a dovolj jasna, da posvari gotove demagoge, ki se igrajo s tem ljudstvom, kakor s petletnim otrokom. Poklicani naj store svojo dolžnost: ne slepimo se, računajmo resničnimi razmerami! Gospodarski tok proti Muri moramo zastaviti!

Dobro računale !

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega :Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega :Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala. 192 18-9

Razglas

za 4 dnevni knjigovodski tečaj v Št. Jurju ob j. ž.

V času od 27. do vštveši 30. decembra t. l. se vrši na deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob južni žel. knjigovodski tečaj za kmetijske posestnike.

Udeleženci tečaja dobe na zavodu prosto stanovanje (proti plačilu tudi hrano). Manj premožni udeleženci dobijo lahko štipendije po 10 K, zakar je pa treba že v prijavi prositi.

Prijave k tečaju naj se vpošljejo najmanj do 20. decembra t. l. na

Ravnateljstvo deželne kmetijske šole v Št. Jurju ob južni žel.

Proda se posestvo

z ajjavami; redi se lahko goveja živina in 5—6 svinj. Pogoji ugodni. Hiša primerna za pekarijo in trgovino. Leži v neki fari pri Celju tik glavne ceste.

Vpraša se pri: **Karl Kos, Gaberje 104.**

628 3-8

Št. 48101
II. 6232.

RAZGLAS.

V svrhu pospešitve po deželi še jako zaostalega kletarstva (ravnanje z vinom in sadjcem), je deželni odbor sklenil, da se vrši na deželni vinarski šoli v **Silberbergu** pod vodstvom dež. vinarskega in sadjarskega ravnatelja Antona Stiglerja petdnevni **kletarski tečaj od 8. do vključno 13. januarja 1912.**

Udeležencem tečaja ni treba za pouk, ki bo do in popoldne, nič plačati, vendar morajo sami skrbeti za hrano in stanovanje.

K tečaju se bo pripustilo 25 udeležencev iz vrst tuđeželnih posestnikov vinogradov in gostilničarjev.

Prijaviti se je treba najkasneje do 2. januarja 1912 pri dež. odboru.

GRADEC, 30. novembra 1911.

Za štajerski deželni odbor:

Edmund grof Attems.

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

naznanja, da zviša s 1. prosincem 1912 obrestno mero pri: hranilnih vlogah brez odpovedi

od **4%** na **4 1/4%**,

posojilih na vknjižbo od **5%** na **5 1/4%** ter od **5 1/2%** na **5 3/4%**.

Ravnateljstvo.

666 1

Velika izbira galanterijskega in modnega blaga ter igrač za božična in novoletna darila

Prica & Kramar Celje Graška ulica št. 16 (Posojilnična hiša)

659 1

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke
nove mode razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju.

Vzorec vsakemu poštne prosto.

V najem se da dobro idoča

kovačija z lepim posestvom in brajdami; leži ob državni cesti, tik velikega trga na Spod. Štajerskem. Vpraša se pri sosedu Ignac Kovaču, Konjice. 654 2-1

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

se priporoča za izgotovljenje jesenskih in zimskih čevljev iz raznovrstnega usnja v modernih oblikah in primernih cenah.

Varstvena znamka „Sidro“

Liniment-Capsici comp.,
524 nadomestilo za 42-12
sidro - pain - expeller

je kot najizvrstnejše bolečine olajšujoče in odvajajoče sredstvo za vtiranje (mazanje) pri prehladnih itd. splošno priznane; za ceno 80 v., K 1'40 in 2 K se dobi skoro v vseh lekarnah. Pri nakupu tega povsod prikljubljene domačega sredstva vzamite le originalne steklenice v škatljah z našo varnostno znamko „Sidro“, ker tedaj ste sigurni, da ste dobili izvirni izdelek

Dr. Richterja lekarna pri „Zlatem levu“
v Pragi, Elizabetina cesta št. 5 (nova)

Slikar in Pleskar

prevzame vsa dela
dekoracijske, slikarske
in pleskarske streke, katera
izvršuje solidno in po najnižjih
cena. **Mihael Dobravec,**
Celje, Gosposka ulica 5

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K, boljše 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljevega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinjši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg. 381 dobi franko. 50-28

Zgotovljene postelje
iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, s 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 80 cm širok, napoljen s novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napolj. puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13—, K 14'70, K 17'80 in K 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4'50, K 5'20, K 5'70; podpernica iz močnega rižastega gradna, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12'80, K 14'80. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za nougajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, št. 773, Češko.
Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Gramofone,

683 3-3

gramofonske plošče z najnovejšimi posnetki,

drsalke, čajnike, kavovarje in druge lepe predmete, ki so prikladni za

božična in novoletna darila

priporoča veletrgovina z železnino „MERKUR“

P. Majdič, Celje.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Slovenec k Slovincu!

632 3-3

Slovenec k Slovincu!

Senica & Pilih trgovca v Šostanju

priporočata svojo na novo urejeno trgovino z manufakturnim, galanterijskim in špeciarijskim blagom. Sprava za šivilje, krojače in čevljarje po najnižji ceni. Kupujeta tudi vse poljske pridelke po najvišji ceni. Postrežba točna in solidna.

Svoji k svojim!

Cigarettni papir OTTOMAN

pristen le s to glavo; zavrnite vsako ponaredbo!

244 52-35

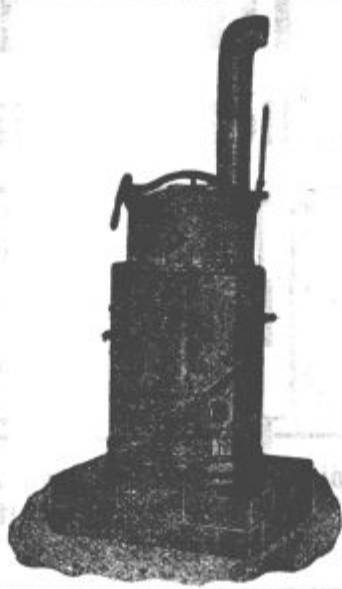
Najboljše

portlantski cement najboljše kakovosti,

vsakovrstne pečl in štedilnike, sploh v železninarsko stroko spadajoče predmete prodaja po najnižjih cenah veletrgovina z železnino

361 -26

„MERKUR“, Peter Majdič, Celje.

Zahtevajte cenike!

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine!

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa! 510 26-13

Zahtevajte cenike! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator, Dunaj XII/3,

Priporoča svojo bogato in najnovejšo izbiro za bluze, žensko in moško sukno, svileno blago, parhente in flanele, levantine, kretone, perilo za gospode in gospe, nogavice, kravate, žepne robce, moderce, podlage in platna v vseh širokostih, kakor vsakovrstna olupjanja. Cene brez konkurence. Svoji k svojim!

Velika narodna manufakturna trgovina
Karol Vanič
Celje, Narodni dom.
Na debelo in drobno. Na debelo in drobno.

Nadalje po nizkih cenah: salonske in vsakovrstne preproge, zastore suknene in čipkaste, garniture, fine koce: potovalne, posteljne in za konje, dežnike in vse v manufakturno stroko spadajoče blago. — Oprave za krojače in šivilje 591 izredno poceni. 52-6
Postrežba solidna. Svoji k svojim!

Mnogo denarja prihrani

kdor si nabavi sukno in modno blago na ravnost od tvrdke

Milica Tomec,
tovarna sukna
Humpolec, Česko.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno na ogled.

Ugoden vir za nakupovanje božičnih predmetov

je brez dvoma naša tvrdka.

Velika zaloga raznovrstnega barvanega, svilenatega, zlatega, srebrnega in krep papirja, cvetja, žice, jaslic, perja in umetnih cvetic. Tovarniške cene.

Velika zaloga primernih daril za Miklavža, Božič in Novo leto. — Božične, novoletne in priložnostne dopisnice v velikanski izbi.

25 51-50

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v GABERJU pri CELJU

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne in jih obrestuje po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. ♦♦♦♦♦ Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagatelj.

Avstr. poštna hran. račun št. 54.366.
Ogrske poštna hran. račun št. 26.283.
Telefon št. 48. x

Pisarna je v Celju, Rotovska ulica št. 12

Uradije se vsak dan razen nedelj in praznikov od 8.-12. ure
xxx dopoldne. xxx

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

Priporoča se za izvrševanje vsega v svojo stroko spadajočega dela od navadne do najmodernejših oblik. Ker je tudi bogato zalozena z najmodernejšimi okraski ter opremljena z motornim oziroma električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v najkrajšem času, okusno in po konkurenčnih cenah.
Stereotipija.

Brzojavni naslov: ZVEZNA TISKARNA CELJE

LASTNA KNJIGOVEZNICA

Čekovni račun pri c. kr. poštni hraniln. št. 75.222

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po $4\frac{1}{8}\%$ ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vranksko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 350.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 11.100 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo pa se je 41.300 K za dobrodne namene, skupno tedaj nad 93.800 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, vlagajte v **Južnoštajersko hranilnico** svoj cerkveni in ustanovni denar ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.** da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v